

390.1523

515491

5.3

**แบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน**

21 ก.พ. 2538

ปริญญาบัตร  
ของ  
ธนาพร ศรีพงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา


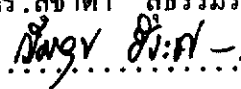
ตุลาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ


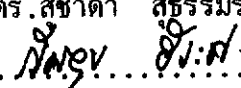
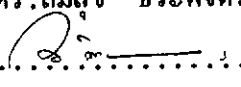
192718

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว  
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต  
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

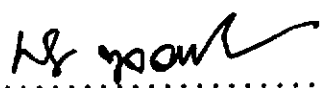
คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน  
(พศ.ดร.สชาดา สรรธรรมรักษ์)  
.....กรรมการ  
(ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน  
(พศ.ดร.สชาดา สรรธรรมรักษ์)  
.....กรรมการ  
(ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)  
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม  
(ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
(ดร.ศิริยา พูลสุวรรณ)

วันที่ 12 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2537

## ประกาศขอบคุณ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ ประธานควบคุมปริญญาโท อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร กรรมการควบคุมปริญญาโท ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ กรรมการสอบปริญญาโท ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้สามารถดำเนินงานจนประสบความสำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสภาวิทยาลัยคริสเตียน และอาจารย์ ดร.จันทร์จิรา วงษ์ชมทอง ที่ได้ให้การสนับสนุนลาศึกษาในครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สุวรรณโคต และ อาจารย์ลักษณิ มีนะนันท์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำการวิจัยในครั้งนี้

ธนพร ศรีพงษ์

## สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ .....	1
ภูมิหลัง .....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย .....	3
ความสำคัญของการวิจัย .....	3
ขอบเขตของการวิจัย .....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ .....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	7
ลักษณะธรรมชาติของนักศึกษา .....	7
ความหมายของแบบการ เรียน .....	10
ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการ เรียน .....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	16
สมมุติฐานในการวิจัย .....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย .....	25
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	25
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล .....	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	30
การจัดกระทำข้อมูล .....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	33
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	33
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ .....	47
ความมุ่งหมายของการวิจัย .....	47
วิธีดำเนินการวิจัย .....	47



## บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษาพยาบาล และระดับชั้นปี .....	26
2 ข้อคำถามในแบบสอบถามแบบการ เรียนแต่ละแบบ .....	29
3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำแนกตามสถาบันและระดับชั้นปี .....	31
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการ เรียนแต่ละแบบ ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน .....	34
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการ เรียนแต่ละแบบ ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามตัวแปรชั้นปี .....	35
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการ เรียนแต่ละแบบ ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .....	36
7 การเปรียบเทียบแบบการ เรียนแต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน .....	37
8 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบการ เรียนแบบฟังพาทของนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 1 จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่ ..	39
9 การเปรียบเทียบแบบการ เรียนแต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน .....	40
10 การเปรียบเทียบแบบการ เรียนแต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน .....	42
11 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบการ เรียนแบบอิสระของนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่ .....	44
12 การเปรียบเทียบแบบการ เรียนแต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน	45
13 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะ เฉพาะกลุ่มพฤติกรรม ..	77

14	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแบบการ เรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน .....	80
15	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบการ เรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน จำแนกตามแบบการ เรียนแต่ละด้านและ ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ .....	82
16	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบอิสระ .....	84
17	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบหลัก เลี้ยว .....	86
18	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบร่วมมือ .....	87
19	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบพึ่งพา .....	89
20	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบแข่งขัน .....	91
21	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบมีส่วนร่วม .....	93
22	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบอิสระ จำแนกตามตัวแปรชั้นปี .....	95
23	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบหลัก เลี้ยว จำแนกตามตัวแปรชั้นปี .....	97
24	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบร่วมมือ จำแนกตามตัวแปรชั้นปี .....	99
25	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบพึ่งพา จำแนกตามตัวแปรชั้นปี .....	101
26	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่มีต่อแบบการ เรียนแบบแข่งขัน จำแนกตามตัวแปรชั้นปี .....	103

27	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จำแนกตามตัวแปรชั้นปี .....	105
28	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แบบอิสระ จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .....	107
29	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แบบหลักเลียง จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .....	109
30	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .....	111
31	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .....	113
32	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .....	115
33	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .....	117

## บัญชีภาพประกอบ

### ภาพประกอบ

### หน้า

- 1 ตัวอย่างของภาพที่ใช้ในการทดสอบภาพซ้อน ..... 14

# บทที่ 1 บทนำ

## ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาลมุ่งผลิตพยาบาลที่มีความรู้ทางพยาบาลศาสตร์ สามารถนำความรู้ในวิชาชีพพยาบาลและเทคโนโลยีร่วมสมัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล แก่ผู้รับบริการทั้งในสถานบริการสุขภาพและในชุมชน เป็นผู้มีจรรยาบรรณของวิชาชีพการพยาบาล มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเป็นผู้นำ เป็นนักพัฒนาและมีความสามารถในการวิจัย การที่จะจัดการศึกษาพยาบาลให้ได้พยาบาลที่มีคุณลักษณะข้างต้นนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ ในกระบวนการจัดการศึกษาพยาบาล ได้แก่ องค์ประกอบที่เป็นตัวบ่อนเข้าของระบบการจัดการศึกษา เช่น ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาใหม่หรือผู้เรียน คณาจารย์ หลักสูตรและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน การสอน (จินตนา ยืนพันธ์ุ. 2530 : 16)

ผู้เรียนซึ่งในที่นี้หมายถึงนักศึกษาพยาบาลนั้น เป็นองค์ประกอบสำคัญในระบบการเรียน การสอน ผู้สอนควรจะได้ศึกษาผู้เรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน โดยเฉพาะ ในสถาบันการศึกษาพยาบาลซึ่งผู้เรียนถือเป็นผู้ที่อยู่ในวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็น วัยแห่งการแสวงหาเอกลักษณ์ของตัวเองและเริ่มมีความรับผิดชอบในเป้าหมายชีวิตของตนเอง นอกจากนี้ ผู้สอนควรจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ทักษะพื้นฐานเดิม ของผู้เรียน ความถนัดทางการเรียน ตลอดจนความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียน (จินตนา ยืนพันธ์ุ. 2527 : 28) ดังนั้น ในกระบวนการเรียนการสอนนั้นผู้สอนควรจะต้องคำนึงถึง ผู้เรียนให้มากที่สุด ด้วยเหตุที่ว่าผู้เรียนที่มีคุณลักษณะส่วนตัวที่ต่างกันั้นจะเลือกเรียนสิ่งที่ไม่เหมือน กันและโดยวิธีการที่ต่างกัน (ทองจันทร์ หงส์ลดาธม. 2524 : 2) และผู้เรียนซึ่งเรียน ด้วยการสอนที่สอดคล้องกับแบบการเรียนของตนก็จะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียน ซึ่งเรียนด้วยวิธีการสอนที่ไม่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้อของตน (De Tornyay and Thompson. 1982 : 127 - 128) ผู้สอนจึงมีอิทธิพลต่อผู้เรียนและสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัว ผู้เรียนทางด้านบุคลิกภาพ ค่านิยมและความเชื่อได้ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2524 : 45) หน้าที่ สำคัญประการหนึ่งของผู้สอนจึงได้แก่ การศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในลักษณะธรรมชาติของ ผู้เรียน ตลอดจนแบบการเรียนของผู้เรียน เพื่อที่จะได้สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหากทางค่าน การเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

การศึกษาเกี่ยวกับแบบการเรียนของนักศึกษา จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเอง การเรียนการสอนไม่อาจประสบความสำเร็จได้หากวิธีการสอนที่ผู้สอนเลือกใช้ไม่มีความสอดคล้องกับแบบการเรียนของนักศึกษา (Smith. 1976 : 12) การศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาจะช่วยให้ผู้สอนได้เข้าใจลักษณะความต้องการและความสามารถในการเรียนของนักศึกษา ตลอดจนสามารถใช้แบบการเรียนของนักศึกษาไปเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน สร้างเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้หรือปรับปรุงตนเองให้เรียนรู้ได้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ซึ่งอาจจะช่วยลดอัตราการสูญเปล่าทางการศึกษาและเป็นการพัฒนาการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพอีกทางหนึ่ง (ลักษณี มีนะนันท์ และรุจิเรศ ชาญรักษ์. 2528 : 1)

สถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 ดำเนินภารกิจหลัก 4 ประการ คือ สอนวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การดำเนินภารกิจด้านการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการผลิตบัณฑิตพยาบาลให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพมีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถเป็นผู้นำได้ เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ รูปแบบการจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนเป็นรูปแบบหลักสูตรที่ยึดสาขาวิชาหรือเนื้อหาเป็นหลัก กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอน และเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติภายใต้การนิเทศของผู้สอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนหลาย ๆ กิจกรรมผสมผสานกัน (สุวรรณา กิตติเนาวรัตน์. 2532 : 18) จากการสัมภาษณ์คณาจารย์และนักศึกษพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2536 พบว่า โดยทั่วไปการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาพยาบาลมีลักษณะเป็นการสอนที่เน้นตัวครูและเนื้อหา นักศึกษาส่วนใหญ่จึงมีวิธีการเรียนแบบฟังพา ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาขาดโอกาสในการฝึกฝนให้มีความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความสามารถในการสื่อความหมาย นักศึกษามักประสบปัญหาในการเรียน โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องมีการปรับตัวต่อสถานการณ์และสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่แปลกใหม่หลายประการ ได้แก่ จากระบบการเรียนที่มีอาจารย์ประจำชั้นคอยดูแลใกล้ชิดมาสู่การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างค่อนข้างอิสระ จากการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ผู้เรียนมีการตัดสินใจด้วยตนเองน้อยมาสู่รูปแบบที่ผู้เรียนจะต้องตัดสินใจด้วยตนเอง เป็นส่วนใหญ่เลือกวิชาเรียนด้วยตนเอง พบกลุ่มเพื่อนใหม่ที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นการเรียนวิชาชีพหรือวิชาเฉพาะชั้นสูงในแต่ละระดับชั้นมีสภาพการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นการเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นการเรียนวิชาพื้นฐานวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 วิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาชีพที่มีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและ

ภาคปฏิบัติ ซึ่งการจัดเช่นนี้มีผลให้นักศึกษาในแต่ละชั้นปีมีแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางการศึกษา ภูมิสำเนา และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ก็เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนของผู้เรียนและอาจมีผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วย (Dunn and others. 1981 : 646) อีกประการหนึ่งนักศึกษาที่เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาเอกชนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่พลาดจากการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐ (ประกอบ กุบริรัตน์ 2532 : 3) และส่วนใหญ่มักจะมีความสามารถในการเรียนและคะแนนเฉลี่ยสะสมของการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายค่อนข้างต่ำจึงมักมีปัญหาในการเรียน นักศึกษาที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนได้หลายคนไม่มีใจรักในวิชาชีพพยาบาลจึงมักจะไม่สนใจในการเรียนและนำไปสู่ปัญหาในการเรียนการสอน (จันทร์จิรา วงษ์ชมทอง และเสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. 2535 : 29) นอกจากนี้การที่ผู้วิจัยได้เคยมีส่วนร่วมในการจัดบริการการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาพยาบาล จึงเห็นความสำคัญของการดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา-พยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งนี้เพื่อการพิจารณานำผลการวิจัยเสนอเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันการศึกษาพยาบาลในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

### ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ

1. ศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามตัวแปรชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

### ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์คือ

1. เป็นข้อมูลสำหรับคณาจารย์และผู้บริหารคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นประโยชน์แก่คณาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนวิชา ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี
3. เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในการปรับปรุงแบบการเรียนของตนเองตามรูปแบบที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง

## ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตดังนี้

### 1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเจ็ดสถาบัน คือ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ วิทยาลัยมิชชั่นและวิทยาลัยคริสเตียนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,529 คน

### 2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาแบ่งเป็น

#### 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

##### 2.1.1 ระดับชั้นปี แบ่งเป็น

2.1.1.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 1

2.1.1.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2

2.1.1.3 นักศึกษาชั้นปีที่ 3

2.1.1.4 นักศึกษาชั้นปีที่ 4

##### 2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น

2.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.1.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

2.1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

#### 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แบบการเรียน 6 แบบคือ

2.2.1 แบบอิสระ (Independent)

2.2.2 แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance)

2.2.3 แบบร่วมมือ (Collaborative)

2.2.4 แบบพึ่งพา (Dependent)

2.2.5 แบบแข่งขัน (Competitive)

2.2.6 แบบมีส่วนร่วม (Participant)

## คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการหรือลักษณะของพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนใช้ในการเรียน รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ สิ่งแวดล้อมทางการเรียนและสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ลักษณะการเรียนรู้ที่นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละคนใช้ในการเรียน แบ่งออกเป็น 6 แบบ คือ

1.1 แบบอิสระ (Independent) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง สามารถคิดและกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

1.2 แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) ผู้เรียนแบบนี้มักไม่สนใจในเนื้อหาวิชา ไม่ชอบที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และไม่สนใจสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

1.3 แบบร่วมมือ (Collaborative) ผู้เรียนแบบนี้มีความรู้สึกว่าจะสามารถเรียนได้ดีที่สุดโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สติปัญญา และความสามารถซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะร่วมมือกับอาจารย์ กลุ่มเพื่อน และชอบที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.4 แบบพึ่งพา (Dependent) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่กำหนดให้เรียนเท่านั้น โดยมีความคิดเห็นว่าอาจารย์และเพื่อน ๆ คือ แหล่งสนับสนุนช่วยเหลือตนได้

1.5 แบบแข่งขัน (Competitive) ผู้เรียนแบบนี้จะเรียนรู้ด้วยการพยายามกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน และจะต้องพยายามแข่งขันกับเพื่อน ๆ เพื่อเอาชนะหรือหวังรางวัล เช่น คำชมจากอาจารย์ ความสนใจหรือเกรด และมักมีความรู้สึกว่าจะตนเองเป็นผู้ชนะเสมอ

1.6 แบบมีส่วนร่วม (Participant) ผู้เรียนแบบนี้ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชา และชอบที่จะเข้าชั้นเรียน โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มากที่สุดและจะมีส่วนร่วมน้อยมาก ถ้ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร

2. สถาบันการศึกษาพยาบาล หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาพยาบาลของเอกชนที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พุทธศักราช 2522 ดำเนินภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อผลิตพยาบาลในระดับวิชาชีพ

3. นักศึกษาพยาบาล หมายถึง นักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเจ็ดสถาบัน คือ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ วิทยาลัยมิชชันและวิทยาลัยคริสเตียน ทุกชั้นปี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงปีการศึกษา 2536
- 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผลการเรียนรู้คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป
- 4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ผลการเรียนรู้คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.01 ถึง 3.00
- 4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ผลการเรียนรู้คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 ลงมา

## บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามสารบัญชานี้ ลักษณะธรรมชาติของนักศึกษา ความหมายของแบบการเรียนรู้ ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### ลักษณะธรรมชาติของนักศึกษา

การศึกษาลักษณะธรรมชาติของนักศึกษาจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมขึ้น ทำให้ช่องว่างระหว่างอาจารย์และนักศึกษาน้อยลง ช่วยให้การจัดเนื้อหาวิชาเป็นไปตามลักษณะความต้องการของนักศึกษา การรู้จักภูมิหลังของนักศึกษาช่วยให้อาจารย์เข้าใจนักศึกษามากยิ่งขึ้น สามารถให้คำปรึกษา จัดสวัสดิการและให้บริการแก่นักศึกษาอย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อสร้างเสริมเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักศึกษาไปในทางที่ดีขึ้นและสามารถปรับปรุงเนื้อหาวิชาสอนให้เข้ากับหลักการดำเนินชีวิตในสังคมมากขึ้น (วิลลา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2524 : 9)

นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยทั่วไปมีอายุระหว่าง 18 - 22 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ บุคคลในวัยนี้มีอารมณ์อ่อนไหว ในขณะที่เดียวกันก็มีความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็น อยากรทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดค่อนข้างจะเพื่อฝันและพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือ ในทางจิตวิทยาวัยนี้เป็นวัยที่นิสิตนักศึกษากำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเอง การปฏิบัติตัวของนิสิตนักศึกษาเหล่านี้จะมีลักษณะพิเศษไม่เป็นที่ไปตามกฎเกณฑ์หรือระบบการปฏิบัติของมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างความพอดีกับสภาวะจิตใจของนิสิตนักศึกษาคือ ไม่ก้าวค้ำจนมากเกินไปหรือไม่ปล่อยหละหลวมจนเกินไป (ทองเรียน อมรัชกุล, 2525 : 34)

ประกอบ คูปรัตน์ (2530 : 183 - 184) ได้ทำการศึกษาลักษณะธรรมชาติของนักศึกษา โดยอ้างทฤษฎีของ คลาร์ค และโทรว์ (Clark and Trow) ซึ่งได้จำแนกนักศึกษาโดยยึดองค์ประกอบด้านความคิดหรือสติปัญญากับการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ของนักศึกษาที่มีต่อสถาบันและได้จำแนกลักษณะของนักศึกษาออกเป็น 4 กลุ่มคือ

1. กลุ่มสนใจใฝ่วิชาการ (Academic) กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่สนใจใฝ่ศึกษา สนใจในการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการและขณะเดียวกันก็ให้ความสนใจจะแนบในการเรียนในชั้นเรียน ความมุ่งมั่นของนักศึกษาในกลุ่มนี้ คือความต้องการที่จะเรียนให้ได้คะแนนดี เพื่อที่จะสามารถศึกษาต่อได้ในระดับบัณฑิตศึกษา ได้เงินทุนไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ ได้รับคะแนนเกียรตินิยม ได้มีอาชีพเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือเป็นนักวิชาการ นักศึกษาประเภทนี้จะมีอยู่เป็นจำนวนมากในสถาบันการศึกษาที่ก่อตั้งและดำเนินงานมานานหลายปี มีชื่อเสียงและมีเกียรติคุณทางวิชาการมานาน ผู้ที่จะเข้าเรียนได้ต้องผ่านการแข่งขันกันมาอย่างมากแล้ว

2. กลุ่มไม่ยอมตาม (Non - conformist) นักศึกษากลุ่มนี้เป็นนักศึกษาที่สนใจใฝ่รู้ เป็นความใฝ่รู้ที่มีใช้เพื่อคะแนนหรือการศึกษาต่อ แต่เป็นความสนใจใฝ่รู้ในเชิง "ปัญญา" (Intellectual) เช่น อาจสนใจการอ่าน แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นตำราที่อาจารย์ได้มอบหมายให้ศึกษา ซึ่งหนังสือที่นักศึกษาสนใจส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาที่เน้นหนักไปในด้านการเมืองและปัญหาสังคม นักศึกษากลุ่มนี้มักไม่ใคร่จะมีความผูกพันกับสถาบัน

3. กลุ่มรักเล่น (Collegiate) นักศึกษากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่สนใจใฝ่เรียน ไม่สนใจในเรื่องของการพัฒนาปัญญา ไม่สนใจปัญหาสังคม หรือการเมือง แต่มักจะสนุกสนานกับบรรยากาศของสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะสรวลเสเฮฮาและการเที่ยวเตร่ ความผูกพันในสถาบันแม้แต่เป็นไปในด้านกิจกรรมบันเทิงของมหาวิทยาลัย การจัดท่องเที่ยวในนาม "ทัศนศึกษา" การจัดคอนเสิร์ต เขียวรักกีฬา การนัดเพื่อนต่างประเทศ เป็นต้น นักศึกษากลุ่มนี้ส่วนใหญ่มาจากชนชั้นกลางและชนชั้นสูงที่มีพื้นฐานฐานะทางเศรษฐกิจดีไม่ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ เวลาที่มีอยู่จึงใช้เพื่อความสำราญได้อย่างเต็มที่

4. กลุ่มการอาชีพ (Vocational) กลุ่มนี้ไม่สนใจทั้งในแง่เนื้อหาวิชาการ และไม่ผูกพันกับสถาบัน ในด้านการศึกษาแม้จะตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง ก็คงเป็นไปเพื่อนำไปประกอบอาชีพหรือเพื่อให้ได้ใบประกาศนียบัตรเบิกทางสู่นาครคการทำงานที่ดีกว่า และในด้านกิจกรรมต่าง ๆ จะไม่ใส่ใจกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถาบันเหมือน "พวกรักเล่น" พวกนี้อาจมาจากครอบครัวที่มีความจำกัดทางเศรษฐกิจมากกว่าพวกรักเล่น อาจเป็นครอบครัวที่ต้องไต่บันไดทางเศรษฐกิจและสังคม (Social ladder) เพื่อการปรับเปลี่ยนสู่สถานภาพที่ดีกว่า

ในส่วนลักษณะของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี คอฟแมน (Kauffman) ได้ศึกษา นักศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกันมีแนวคิดต่อกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับสภาพนักศึกษาของประเทศไทย คือ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2523 : 60 ; อ้างอิงมาจาก Kauffman. 1968 : 19 - 20) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะรู้สึกตื่นเต้นและสนใจทุก ๆ สิ่งรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความอยากเรียนและตั้งใจในการศึกษา พยายามปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของ

มหาวิทยาลัยและเชื่อฟังคำสอนของอาจารย์ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะไม่ใคร่พอใจอาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่ขึ้น นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มักจะสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ๆ มีความรู้สึกเมินเฉยต่อสังคม มหาวิทยาลัยและการเรียน อาจจะมีความคิดที่จะเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิท นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มักจะไม่ใคร่ยุ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มักจะเริ่มสนใจเกี่ยวกับอาชีพ การศึกษาต่อและความก้าวหน้าในอนาคต

ส่วนลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ที่แบ่งตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจพื้นฐานทางจิตวิทยาและลักษณะการเรียน พบว่า มีลักษณะดังนี้ คือ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2523 : 8 - 9)

1. นักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มักมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและฐานะดี
2. นักศึกษาครูส่วนใหญ่มักมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน
3. นักศึกษาเกษตรส่วนใหญ่มักมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน
4. การพัฒนาด้านร่างกายของนักศึกษาในระดับนี้จะมีความพร้อม ช่วยเหลือตนเองได้
5. ด้านจิตใจมีนิสัยอยากรู้อยากเห็น แต่การเรียนการสอนยังไม่เอื้ออำนวยในการแสดงออกมากนัก นอกจากนี้นักศึกษาระดับนี้ชอบมีส่วนร่วม มีแรงจูงใจสูง และมีอุดมคติสูง
6. ด้านสติปัญญา มีสติปัญญาฉลาด และฉลาดปานกลาง ส่วนนักศึกษาคูครูส่วนใหญ่มีสติปัญญาระดับปานกลาง
7. พัฒนาการด้านสังคม จะชอบการอยู่รวมกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารกัน
8. ด้านบุคลิกภาพเป็นไปตามค่านิยมของกลุ่มและเป็นไปตามภูมิภาค นอกจากนี้นักศึกษาระดับนี้มักไม่ค่อยมีความคิดริเริ่ม
9. การปรับตัวเป็นไปตามค่านิยม และมักมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว
10. ด้านการเรียนมีลักษณะเฉื่อยชา มักจะรอรับความรู้จากผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ เรียนเพื่อเกรด ต้องการจบเร็ว ๆ การเรียนเป็นงานประกอบ เพราะชอบทำกิจกรรม
11. นักศึกษาวิทยาลัยครูมักทำกิจกรรมมาก
12. นักศึกษามหาวิทยาลัยมักทำกิจกรรมมากในชั้นปีที่ 2

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2523 : 31 - 35) เป็นอีกผู้หนึ่งที่พยายามสรุปลักษณะของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาตามลักษณะการเรียนการสอนไว้ 3 แบบ คือ

1. การศึกษาแบบมั่วมา ซึ่งผู้สอนให้สาระความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองคอยจดจำสาระความรู้จากอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น อาจารย์มีหน้าที่จำ

เนื้อหาวิชาจากตำรามาสอนผู้เรียน ซึ่งถ่ายทอดได้เพียงร้อยละ 70 ของเนื้อหาวิชาทั้งหมด ส่วนผู้เรียนสามารถรับได้เพียงร้อยละ 40 ของเนื้อหาวิชาเท่านั้น

2. การศึกษาแบบย่ำยา ผู้เรียนไม่ค่อยจะเอาใจใส่ในวิชาการนัก ชอบทำกิจกรรมมากเกินไปจนกระทั่งไม่ค่อยมีเวลาเข้าชั้นเรียน เมื่อถึงเวลาใกล้สอบ จะหยุดกิจกรรมต่าง ๆ แสวงหาความรู้อย่างเร่งรีบและพยายามจำอย่างยัดเยียด เช่น ให้เพื่อนสอนให้ ฯลฯ เมื่อสอบวิชาหนึ่งเสร็จก็พยายามทำสมองให้ว่างแล้วดำเนินกิจกรรมเช่นเดิมในวิชาต่อไป

3. การศึกษาแบบไวไว ผู้เรียนเชื่อว่าวิชาการเป็นศาสตร์สำเร็จรูปที่บอกได้ว่าอะไรดีอะไรไม่ดี ผู้เรียนจะไม่สนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะสนใจแต่อาจารย์ผู้สอนอย่างเดียว เพราะมีเป้าหมายว่าจะพยายามทำให้ได้คะแนนดีเพียงอย่างเดียวและเพื่อให้จบเร็ว ๆ บุคคลพวกนี้เมื่อจบแล้วจะประสบความสำเร็จในการทำงานน้อย

### ความหมายของแบบการเรียนรู้

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของแบบการเรียนรู้ (Learning Style) ไว้หลายท่านด้วยกัน ดังเช่น ประโยชน์ คูปตะกานกุล (2525 : 11) ให้ความหมายแบบการเรียนว่าเป็นลักษณะและวิธีการเรียนของผู้เรียน ลักษณะ มีะนันท์ และรุจิเรศ ชนุรักษ์ (2528 : 4) ให้ความหมายว่า แบบการเรียนรู้ หมายถึง แบบการตอบสนองต่อสิ่งเร้าด้านการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยวิธีการหรือพฤติกรรมที่ตนชอบใช้ในการแก้ปัญหา การคิดการเรียน และการมีส่วนร่วมสภาพต่อบุคคลในสถานที่มีการเรียนการสอน ซึ่งคล้ายคลึงกับของ เพจ และคนอื่น ๆ (Page and others. 1977 : 203) ที่ว่าแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการที่นักศึกษาชอบใช้ในการแก้ปัญหา การคิด หรือการเรียนที่แต่ละคนชอบ บางครั้งอาจเรียกว่าแบบการคิด (Cognitive Style) นอกจากนี้ ฮันท์ (Hunt. 1981 : 647) ก็ได้ให้ความหมายของแบบการเรียนรู้ว่าเป็นการกล่าวถึงผู้เรียนในรูปแบบของสภาพทางการศึกษาที่ผู้เรียนแต่ละคนนิยมชมชอบแบบการเรียนรู้เป็นคุณลักษณะที่สามารถค้นหาได้ และจากการค้นหาแบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาจะเป็นแนวทางไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพกับนิสิตนักศึกษา การที่ได้รู้เกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนจะช่วยเสนอแนะต่ออาจารย์ผู้สอนที่จะใช้การเรียนการสอนให้เหมาะสม

ฮิลล์ และคนอื่น ๆ (Hill and others 1971 : 375) กล่าวว่าแบบการเรียนรู้เป็นวิธีทางหนึ่งที่สามารถจะค้นพบเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ ซึ่งเป็นผลสะท้อนมาจากลักษณะและความนึกคิดที่จะลงมือปฏิบัติ รวมทั้งอิทธิพลทางวัฒนธรรมซึ่งมีผลต่อการรับจนถึงการแสดงออก และคีเฟ (Keefe. 1978 : 131) ได้กล่าวถึงแบบการเรียนรู้ว่าเป็นนวัตกรรมทางด้านวิธีการเรียนการสอนแบบหนึ่งซึ่งเป็นเครื่องมือชนิดใหม่ในการปฏิบัติงานเป็นแนวทางใหม่

ในการพิจารณาถึงกระบวนการเรียนการสอนและแนวคิดของผู้เรียนได้อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเป็นพื้นฐานในการวางแผนการสอน เพื่อทำการวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนแต่ละบุคคล

จากความหมายของแบบการเรียนดังกล่าว อาจสรุปได้ว่าแบบการเรียนหมายถึงวิธีการหรือลักษณะของพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนใช้ในการเรียน รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ สิ่งแวดล้อมทางการเรียนและสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน

### ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียน

ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียน มีหลายทฤษฎีและสามารถจำแนกออกเป็น 2 ระบบใหญ่ ๆ (Partridge. 1983 : 243) คือจำแนกตามพฤติกรรมและจำแนกตามแบบการคิดของผู้เรียน ดังนี้

#### 1. ระบบการจำแนกแบบการเรียนตามพฤติกรรม

ระบบนี้จำแนกรูปแบบการเรียนตามพฤติกรรมที่แสดงออกในการเรียน ปัจจุบันมีระบบเป็นที่สนใจ 2 ระบบคือ

- 1.1 ระบบของไรช์แมนและกราสซ่า (Reichman and Grasha. 1975 : 13-15) ไรช์แมนและกราสซ่า จำแนกแบบการเรียนตามพฤติกรรมของนักศึกษาเป็น 6 แบบ จากการแปลของประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525 : 40 - 41) แบบการเรียนทั้ง 6 มีดังนี้
  - 1) แบบอิสระ (Independent) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะเป็นผู้ที่มีความสูง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง สามารถคิดและกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สามารถเห็นความสำคัญของวิชาที่จะเรียน รู้จักเลือกเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่ตนเองเห็นว่าสำคัญ สามารถที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและมีอิสระที่มั่นคงในขณะที่คนอื่น ๆ วิตกกังวล
  - 2) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) ผู้เรียนแบบนี้ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน พูดน้อยมักเงิบเฉย มีความภูมิใจในตนเองในระดับต่ำ มีนิสัยชอบหลีกเลี่ยงและไม่ชอบเผชิญหน้ากับอาจารย์ จนบางครั้งอาจมีแนวโน้มที่เป็นปฏิปักษ์ต่ออาจารย์ผู้สอน ชอบเอาเบียดื้อที่มีอยู่มาพาดพิงกับผลการเรียนมากกว่าจะพยายามลดเบียดื้อแล้วสร้างบมเด่นขึ้นทดแทน
  - 3) แบบร่วมมือ (Collaborative) ผู้เรียนแบบนี้มีความรู้สึกที่สามารถเรียนได้ดีที่สุด โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สติปัญญา และความสามารถซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะร่วมมือกับอาจารย์ กลุ่มเพื่อน และชอบที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น
  - 4) แบบพึ่งพา (Dependent) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะเรียนรู้เฉพาะ เนื้อหาวิชาที่ถูกบังคับหรือกำหนดให้เรียนเท่านั้น มีความกระตือรือร้นที่จะ เรียนรู้น้อย มีความคิดเห็นว่าอาจารย์และ เพื่อนร่วมชั้น เป็นแหล่งโครงสร้างของความรู้และ เป็นแหล่งสนับสนุน

ทางวิชาการ มักจะคอยฟังพาทาจารย์ในเรื่องแนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้เรียนแบบนี้จะมีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำงานเพียงเพื่อให้ถูกใจอาจารย์เป็นสำคัญและไม่ชอบห้องเรียนที่ปล่อยปละละเลย หรือขาดระเบียบวินัย

5) แบบแข่งขัน (Competitive) ผู้เรียนแบบนี้จะเรียนรู้ด้วยการพยายามกระทำการต่าง ๆ ให้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน และจะต้องพยายามแข่งขันกับเพื่อน ๆ เพื่อเอาชนะหรือหวังรางวัล เช่น คำชมจากอาจารย์ ความสนใจหรือเกรด ผู้เรียนจะมองเห็นห้องเรียนเป็นสนามแข่งขันที่จะต้องมีการแพ้ชนะ และมักมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นผู้ชนะเสมอ

6) แบบมีส่วนร่วม (Participant) ผู้เรียนแบบนี้ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชาและชอบที่จะเข้าชั้นเรียน มีความรับผิดชอบที่จะเรียนรู้ให้มากที่สุดจากชั้นเรียนและมีส่วนร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนทำตามที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ด้วย ผู้เรียนแบบนี้คิดว่าควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่จะมีส่วนร่วมน้อยในกิจกรรมที่มีได้อยู่ในแนวทางของวิชา

1.2 ระบบของมานน์ และคนอื่น ๆ (Mann and Others, 1976) ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมิชิแกน จำแนกแบบการเรียนรู้โดยอาศัยพฤติกรรมของนักศึกษาออกเป็น 8 แบบจากการแปลของประโยชน์ คูปต์กาญจนากุล (2525 : 38 - 40) แบบการเรียนรู้ทั้ง 8 มีดังนี้

1) แบบยินยอม (Compliant) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้ในบางครั้งเรียกว่าแบบนักเรียนดี (Good Students) เพราะเขาจะเป็นที่พอใจของเพื่อน ๆ และครู ผู้เรียนแบบนี้มักจะยึดเอางานเป็นหลักและสนใจเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเท่านั้น เขาจะไม่ละทิ้งงานของเขาเด็ดขาด งานที่เขาทำมักจะเป็นงานที่ผู้ปกครองหรือครูมอบหมายให้ทำ เพราะครูมีอำนาจในการให้เกรดเขา เขามีแนวโน้มที่จะทำงานไม่มากและไม่เหนื่อยเกินไปแต่ให้พอเหมาะกับที่ครูกำหนดให้ เขาไม่ชอบห้องเรียนที่ขาดระเบียบและขาดการควบคุม ลักษณะสำคัญของผู้เรียนแบบนี้คือเขามีความต้องการที่จะเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน

2) แบบวิตกกังวล (Anxious Dependent) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้มีอยู่จำนวนมากและเป็นกลุ่มที่ครูหรืออาจารย์ควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก นักศึกษาพวกนี้มีความรู้สึกกระวนกระวายและต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอน พวกเขาจะมีความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน นอกจากนี้ก็มีความกังวลเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำในชั้นเรียน เขาจะมีความรู้สึกที่ไม่มีความสามารถ ความรู้สึกดังกล่าวผสมผสานกับแรงกดดันภายนอก โดยเฉพาะจากผู้ปกครอง มีผลทำให้นักศึกษามีความกังวลเกี่ยวกับผลการเรียนของตนเป็นอย่างมาก

3) แบบท้อใจ (Discouraged) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้มักจะไม่มีความพึงพอใจในตัวเองและเมื่อมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น พวกเขาก็จะมีความละอายและโทษตัวเอง พวกเขา

จะไม่มองว่าคนอื่นเป็นปฏิปักษ์ มักจะมีทัศนคติต่อตนเองในแง่ลบ และชอบแยกตัวเองออกจากกลุ่ม

4) แบบอิสระ (Independent) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้จะมีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่าผู้อื่นอย่างชัดเจน ส่วนหนึ่งของกลุ่มนี้จะเป็นพวกที่มีสติปัญญาดีและมีความมั่นใจในตนเองสูง ไม่ค่อยจะได้รับการบีบบังคับจากครู จากงาน หรือจากเพื่อน ๆ ในขณะที่เพื่อน ๆ สับสนหรือวิตกกังวล พวกเขาจะมีความสามารถที่จะมองความสัมพันธ์ของการเรียน วัตถุประสงค์ และการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และถ้ามีโอกาสที่จะปฏิบัติงานใด ๆ ร่วมกับครู อาจารย์ และเพื่อนร่วมชั้น เขามักต้องการที่จะรับบทบาทของแต่ละคนอย่างชัดเจน

5) แบบวีรบุรุษหรือคนเก่ง (Heroic) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้ส่วนมากมักจะเป็นผู้ชาย มักเป็นที่รู้จักของคนอื่น ๆ เรียนเก่ง ผลงานของกลุ่มนี้ทั้งที่เป็นประเภทสร้างสรรค์และสร้างปฏิปักษ์ ก่อให้เกิดความไม่พอใจอย่างรุนแรงได้ นักศึกษาพวกนี้มีความพอใจในอำนาจ ทำให้พวกเขาพยายามสร้างเอกลักษณ์โดยการแสดงออก

6) แบบลอบยิง (Sniper) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้เป็นพวกที่มองโลกในแง่ร้ายมีความภูมิใจตนเองอยู่ในระดับต่ำ มักจะทำให้ครูหรืออาจารย์โกรธโดยหาเหตุผลไม่ได้ มีแนวโน้มที่จะเป็นปฏิปักษ์กับครูหรืออาจารย์และมักจะหลบหลีกการเผชิญหน้ากับอาจารย์ผู้สอน

7) แบบแสวงหาความสนใจ (Attentive) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้มีแนวโน้มที่จะมีบทบาททางสังคมมากกว่าด้านสติปัญญา พวกเขามักจะสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนเพื่อที่จะให้ชื่นชมในตัวเองด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการพูดคุย คุยโม้ เล่าเรื่องตลก เขาต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับและเป็นที่สนใจในหมู่เพื่อน ๆ และอาจารย์ ในด้านอื่น ๆ ไม่อยากให้เพื่อนสนใจเขาในเรื่องของการเรียน นักศึกษาพวกนี้จะไม่มีความสุขเลย ถ้าเขาได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหรือทำงานใด ๆ ด้วยความสามารถของเขาเอง

8) แบบสงบเงียบ (The Silent Students) นักศึกษาพวกนี้ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน พูดน้อยและมักจะเงียบเฉย มีสัมพันธภาพกับครูหรืออาจารย์น้อยมาก ไม่ทำอะไรในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน นักศึกษาพวกนี้จะมีบทบาทน้อยมากในห้องเรียน

2. ระบบจำแนกแบบการเรียนรู้ตามแบบการคิด (Cognitive Style) ระบบนี้จำแนกรูปแบบการเรียนรู้ตามกระบวนการคิด ระบบที่ได้รับความสนใจมากในัจจุบันมี 2 ระบบคือ

2.1 ระบบของวิทกิน และคนอื่น ๆ (Witkin and others, 1977 : 1 - 64)  
วิทกิน จำแนกแบบการคิดของคนเป็น 2 แบบดังนี้

1) แบบพึ่งพิงสภาพแวดล้อม (Field Dependent)

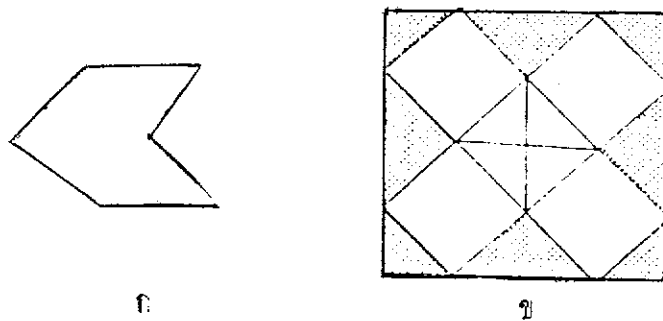
2) แบบไม่พึ่งพิงสภาพแวดล้อม (Field Independent)

วิทกิน จำแนกแบบการคิดทั้ง 2 แบบ บนพื้นฐานของการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม (Field) ต่าง ๆ ระยะเวลาแรก วิทกิน ได้ทำการทดลอง (Witkin and Asch, 1948 ; Witkin, 1949 :

Witkin. 1950 ; Witkin. 1952) ภายในห้องปฏิบัติการด้วยวิธีการทดสอบรีดและเฟรม (Rod-and-Frame Test) ผู้รับการทดลองจะเข้าไปอยู่ในห้องมืดที่มีกรอบสี่เหลี่ยม และเส้นเรืองแสง ซึ่งอยู่แนวเดียวกันทั้งกรอบและเส้นเรืองแสง สามารถหมุนตามเข็มและทวนเข็มนาฬิกาได้อย่างเป็นอิสระต่อกัน เมื่อเริ่มการทดลองผู้รับการทดลองจะเห็นทั้งกรอบและเส้นเรืองแสงวางอยู่ในลักษณะเอียง ผู้รับการทดลองจะต้องปรับเส้นให้ตั้งตรง ในขณะที่กรอบซึ่งเป็นสิ่งเปรียบเทียบยังคงเอียงเหมือนเดิม วิทกินจำแนกแบบการคิดโดยพิจารณาลักษณะการปรับเส้นเรืองแสงของผู้รับการทดลอง พบว่าบางคนปรับเส้นโดยยึดกรอบเรืองแสงเป็นหลัก เช่น ถ้ากรอบวาง 30 องศาผู้นั้นจะปรับเส้นเรืองแสงเอียง 30 องศาตามแนวของกรอบ โดยที่เข้าใจว่าตนเองปรับเส้นเรืองแสงได้ตรงตั้งฉากกับแนวราบแล้ว กลุ่มนี้จัดเป็นพวกฟังก์ฟังก์สภาพแวดล้อม แต่จะมีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่สามารถปรับวัตถุได้ตั้งตรง โดยที่ไม่ขึ้นกับความเอียงของกรอบเรืองแสง กลุ่มนี้จัดเป็นกลุ่มไม่ฟังก์ฟังก์สภาพแวดล้อม

การทดลองอีกลักษณะหนึ่งคือ การทดสอบการปรับตำแหน่งของตนเอง (Body-Adjustment Test) การทดลองนี้ผู้รับการทดลองจะนั่งอยู่บนเก้าอี้ซึ่งสามารถปรับให้เอนไปมาได้ ในลักษณะตามเข็มและทวนเข็มนาฬิกา เก้าอี้ดังกล่าวจะตั้งอยู่ในห้องที่สามารถปรับระนาบการหมุนได้เช่นกัน เมื่อเริ่มการทดลองเก้าอี้และห้องจะอยู่ในลักษณะเอียง ผู้รับการทดลองซึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้จะต้องปรับเก้าอี้ที่ตนเองให้อยู่ในลักษณะที่ตั้งฉากกับพื้นโลก จากการทดลองพบว่าบางคนสามารถปรับเก้าอี้ให้ตั้งฉากกับพื้นโลกได้ วิทกินเรียกแบบการคิดของกลุ่มนี้ว่าแบบไม่ฟังก์ฟังก์สภาพแวดล้อม ส่วนคนที่ปรับเก้าอี้โดยขึ้นกับความเอียงของพื้นห้อง เรียกแบบนี้ว่าแบบฟังก์ฟังก์สภาพแวดล้อม

ต่อมาภายหลังการทดสอบลักษณะฟังก์ฟังก์และไม่ฟังก์ฟังก์สภาพแวดล้อมแตกต่างไปจาก ระยะเวลาแต่เกี่ยวข้องกับกรับรู้สิ่งต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมการทดสอบนี้คือการทดสอบภาพซ้อน (Embedded-Figures Test) ดังแสดงในภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 ตัวอย่างของภาพที่ใช้ในการทดสอบภาพซ้อน

วิธีการทดสอบคือให้ผู้รับการทดลองดูรูปที่ง่าย (Simple) (ภาพ ก) หลังจากนั้นผู้ทดลองจะเก็บภาพที่ง่ายนั้นกลับไปแล้วนำภาพที่ซับซ้อน (Complex) (ภาพ ข) แล้วให้ผู้รับการทดลองตอบว่าภาพใดในภาพซับซ้อนที่มีเส้นโครง เช่นเดียวกับภาพง่ายที่ได้ดูไปเมื่อเริ่มการทดลอง การจำแนกกลุ่มแบบการคิด วิทคินใช้เวลาที่ผู้รับการทดลองใช้ในการแก้ปัญหาเป็นเกณฑ์ คนที่ไม่สามารถตอบภายในเวลาที่กำหนดจัดเป็นแบบไม่พึ่งพิงสภาพแวดล้อม ส่วนคนที่สามารถตอบได้ภายในเวลาที่กำหนดจัดเป็นแบบไม่พึ่งพิงสภาพแวดล้อม เนื่องจากกลุ่มนี้ไม่ขึ้นกับเส้นโครงสร้างของภาพย่อยอื่น ๆ ที่ซับซ้อน

บุคคลที่มีแบบการคิดแตกต่างกัน ตามการจำแนกของวิทคิน จะมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 2 ลักษณะ คือ การใช้ตัวกลางในการเรียนรู้ (Mediating Mechanisms in Learning) และการใช้ประโยชน์จากความเด่นชัดของตัวแนะ (Cue Salience) ดังนี้

1) การใช้ตัวกลางในการเรียนรู้ (Mediating Mechanisms in Learning) ผู้ที่มีแบบการคิดแบบไม่พึ่งพิงสภาพแวดล้อม จะมีความสามารถในการสรุปหลักการต่าง ๆ จากประสบการณ์ของตนได้ดีกว่า แบบพึ่งพิงสภาพแวดล้อม ตัวอย่างเช่น ในการเรียนเนื้อหาที่มีโครงสร้างคลุมเครือ ผู้เรียนต้องสรุปหลักการด้วยตนเอง ผู้เรียนที่มีแบบการคิดแบบไม่พึ่งพิงสภาพแวดล้อม จะสามารถใช้ประโยชน์จากตัวกลางในการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ และสรุปเป็นหลักการได้ดีกว่ากลุ่มที่พึ่งพิงสภาพแวดล้อม แต่ถ้าเนื้อหาที่มีโครงสร้างชัดเจน ไม่พบความแตกต่างระหว่างแบบพึ่งพิงและไม่พึ่งพิงสภาพแวดล้อม

2) การใช้ประโยชน์จากความเด่นชัดของตัวแนะ (Cue Salience) สิ่งหนึ่งที่ได้รับการยอมรับในวงการศึกษาคือ ตัวแนะที่เด่นชัดมากจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายกว่าตัวแนะที่เด่นชัดน้อย ด้วยหลักนี้ตัวแนะที่เด่นชัดจะส่งผลต่อผู้ที่คิดแบบพึ่งพิงสภาพแวดล้อมมากกว่าแบบไม่พึ่งพิงสภาพแวดล้อม

2.2 ระบบของคอลบ (Kolb, Rubin and McIntyre. 1971 : 23 - 24 ; Kolb. 1984 : 27 - 49 ; Wolfe and Kolb. 1984 : 125 - 153) ได้เสนอแบบการเรียนรู้ 4 แบบดังนี้

1) แบบคิดอเนกนัย บุคคลที่มีความคิดแบบนี้คอลบให้ชื่อนักคิดอเนกนัย (Diverger) เป็นคนที่มีความสามารถในการรับรู้และการสร้างจินตนาการต่าง ๆ ขึ้นเอง สามารถไตร่ตรองจนสามารถมองเห็นภาพโดยรวม (Gestalt) จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดหลากหลาย เช่นในการระดมสมอง (Brainstorming) คนเหล่านี้จะให้ความสนใจกับบุคคลวัฒนธรรมต่าง ๆ มักเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะและมักใช้อารมณ์ ตัวอย่างของบุคคลประเภทนี้มีพื้นฐานทางด้านมนุษยศาสตร์ และศิลปศาสตร์ เช่น นักแกะแนว ผู้จัดการฝ่ายบุคคล เป็นต้น

2) แบบดูดซึม บุคคลที่มีการคิดแบบนี้ คอลัมน์ให้ชื่อนักดูดซึม (Assimilator) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสรุปหลักการ สนใจในทฤษฎีต่าง ๆ ให้ความสนใจกับประสบการณ์จริงค่อนข้างน้อย แต่สนใจในหลักการ เติงนามธรรมมากกว่า ไม่ชอบการลงมือปฏิบัติและมักไม่คำนึงถึงการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ ตัวอย่างของบุคคลในกลุ่มนี้ มักอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สาขาคณิตศาสตร์ และในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

3) แบบคิดเอกนัย บุคคลที่มีการคิดแบบนี้ คอลัมน์ให้ชื่อนักคิดเอกนัย (Converger) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำแนวคิดที่เป็นนามธรรมไปใช้ในการปฏิบัติ สามารถสรุปวิธีที่ถูกต้องที่สุดเพียงวิธีเดียวที่จะสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ ฮัดสัน (Wolfe and Kolb. 1984 : 131 ; citing Hudson. 1966) พบว่าคนลักษณะนี้ไม่ชอบใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหาแต่ใช้เหตุผล ชอบทำงานกับวัตถุมากกว่าทำงานกับบุคคล มักมีความสนใจที่เฉพาะเจาะจงในสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ และจะมีความเชี่ยวชาญในสิ่งนั้น ตัวอย่างของบุคคลเหล่านี้มักอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น วิศวกร เป็นต้น

4) แบบปรับปรอง บุคคลที่มีการคิดแบบนี้ คอลัมน์ให้ชื่อนักปรับปรอง (Accommodator) เป็นผู้ที่ชอบลงมือปฏิบัติ ชอบทดลอง จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องใช้การปรับตัว นักปรับปรองจะมีแนวโน้มจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ด้วยวิธีการที่ตนเองคิดขึ้นเอง ในลักษณะที่ขบถลองผิดลองถูก และชอบทำงานกับบุคคล คนกลุ่มนี้มักจะมีพื้นฐานในสาขาที่ต้องใช้การประยุกต์และใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น นักบริหาร นักการตลาด และพนักงานขาย เป็นต้น

### งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525 : 104 - 109) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามตัวแปรระดับชั้นปี สาขาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 750 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวัดการเรียนของกราส์ซา และไรซ์แมน พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชอบการเรียนในแบบการเรียน 4 แบบ คือ นิสิตส่วนใหญ่ชอบการเรียนแบบร่วมมือมาก ชอบการเรียนแบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา และแบบอิสระ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และนิสิตไม่ชอบแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขัน นิสิตที่มีระดับชั้นปีต่างกัน ชอบแบบการเรียน แบบพึ่งพา แตกต่างกัน คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 ชอบแบบการเรียนแบบพึ่งพามากกว่านิสิตชั้นอื่น ๆ นิสิตชั้นปีที่ 4 ชอบแบบการเรียน แบบพึ่งพาน้อยนิสิตในสาขาวิชาต่างกัน ชอบแบบการเรียนแบบอิสระ แบบพึ่งพาและแบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ชอบแบบการเรียนแบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วมมากกว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เฉลิม วราวิทย์ และบุญนาท ลายสนิทเสรีกุล (2525 : 23 - 28) อาจารย์ประจำหน่วยแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ประสมการณ์ วิธีการ และลักษณะการเรียนรู้ของนิสิตแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 ปีการศึกษา 2521 ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 612 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นมาตรา Semantic Differential ซึ่งพัฒนามาจาก The Preferred Learning Styles Index ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการศึกษา ของศูนย์วิทยาศาสตร์สาธารณสุข มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน-เมดิสัน ผลการศึกษาพบว่า

1. นิสิตแพทย์ทุกชั้นปีมีวิธีการเรียนรู้เป็นแบบรับ 43.57 % เป็นแบบค้นคว้าด้วยตนเอง 41.67 %
2. นิสิตแพทย์ทุกชั้นปีมีลักษณะการเรียนรู้เป็นแบบรับ 8.04 % เป็นแบบค้นคว้าด้วยตนเอง 89.58 %
3. ลักษณะการเรียนรู้ของนิสิตแพทย์ในระดับเตรียมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เตรียมวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก และคลินิก เป็นแบบค้นคว้าด้วยตนเองโดยเฉลี่ยเท่ากับ 89.66 %

อุไรรัตน์ ศรีสวย (2526 : 65 - 67) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือมาก ชอบแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา แบบอิสระและแบบแข่งขันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และนักศึกษาไม่ชอบแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีที่ต่างกัน ชอบแบบการเรียนรู้ทุกแบบไม่แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่ศึกษาในวิชาเอกต่างกัน ชอบแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง และแบบพึ่งพาแตกต่างกัน คือนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ชอบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด และนักศึกษาวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป ชอบแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพามากที่สุด

ลักษณี่ มินะนันท์ และรุจิเรศ ธนรักษ์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามาริบัติ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามาริบัติ ชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2526 จำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของไรซ์แมนและกราส์ซา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในระดับค่อนข้างสูง รองลงมาเป็นแบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระตามลำดับในระดับปานกลาง และมีแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน แบบหลีกเลี่ยง ในระดับต่ำ สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมีแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา และแบบมีส่วนร่วมมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบการเรียนรู้แบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง พบว่ามักใช้แบบการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ และแบบแข่งขัน ส่วนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำใช้แบบการเรียนรู้

แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา และแบบหลีกเลี่ยง นอกจากนี้พบว่านักศึกษาระดับชั้นปีต่างกันยังมีแบบ การเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กอบกาญจน์ สรประสิทธิ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแบบการเรียนของ นักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบถาม แบบการเรียนของ กราส์ชา และ ไรซ์แมน ผลการศึกษาพบว่า 1) นักศึกษาพยาบาล ในสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ชอบแบบการเรียนแบบร่วมมือเป็นอันดับหนึ่งและอยู่ในเกณฑ์สูง แบบการเรียน รองลงมาที่ชอบในเกณฑ์ปานกลาง ได้แก่ แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระ แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง ตามลำดับ 2) นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแบบ การเรียนแบบหลีกเลี่ยง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพียงแบบเดียว 3) นักศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ต่างระดับชั้นปี มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 5 แบบ คือ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม 4) นักศึกษาพยาบาล ต่างสถาบัน มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

พัชรีย์ เกียรตินันท์วิมล (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ ส่งผลและรับผลของแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล 5 สังกัดในกรุงเทพมหานคร จำนวน 584 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2529 โดยแบ่งแบบการเรียน 4 แบบ ตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของคอล์บ (Kolb) ได้แก่ 1) แบบการเรียน แบบอเนกนัย ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้มีความสามารถในการรับรู้และการสร้างจินตนาการต่าง ๆ ขึ้นเอง สามารถไตร่ตรองจ้องมองเห็นภาพโดยส่วนรวม ทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดหลากหลาย 2) แบบการเรียนแบบคูดซิม ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้มีความสามารถในการสรุป หลักการ สนใจในทฤษฎีต่าง ๆ ให้ความสนใจกับประสบการณ์จริงน้อยแต่สนใจในหลักการ เชิงนามธรรมมากกว่า ไม่ชอบลงมือปฏิบัติ 3) แบบการเรียนแบบเอกนัยลักษณะของผู้เรียนแบบนี้มี ความสามารถในการนำแนวคิดที่เป็นนามธรรมไปใช้ในการปฏิบัติชอบใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา 4) แบบการเรียนแบบปรับปรุง ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ชอบลงมือปฏิบัติ มักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ด้วยวิธีการที่ตนเองคิดขึ้นเอง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลมีแบบการเรียนแตกต่างกัน โดยที่มีการเรียนแบบคูดซิมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ แบบคิดเอกนัย แบบปรับปรุง และแบบคิดอเนกนัย ตามลำดับ และเน้นที่ลักษณะ สรุปเป็นหลักการนามธรรมมากกว่าลักษณะอื่น ๆ

2. ตัวแปรที่ส่งผลต่อแบบการเรียนต่าง ๆ ได้แก่

2.1 การมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯ ส่งผลให้มีการเรียนแบบประสบการณ์ เชิงรูปธรรม มากกว่าการมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในส่วนภูมิภาค

2.2 การเรียนในวิทยาลัยพยาบาลกึ่งการุณย์ ส่งผลให้มีการเรียนแบบทดลองปฏิบัติจริง มากกว่าสถาบันอื่น ๆ

2.3 การรับรู้ความน่าปรารถนาของวิชาชีพในระดับสูง ส่งผลให้มีการเรียนแบบคิดอเนกนัย น้อยกว่าการรับรู้ความน่าปรารถนาของวิชาชีพในระดับต่ำ

2.4 การเรียนในวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ส่งผลให้มีการเรียนแบบคิดอเนกนัย มากกว่าสถาบันอื่น ๆ

2.5 การเรียนในวิทยาลัยพยาบาลสภาอากาศไทย ส่งผลให้มีการเรียนแบบปรับปรุง น้อยกว่าการเรียนในสถาบันอื่น ๆ

3. ตัวแปรที่รับผลของแบบการเรียน ได้แก่

3.1 ความพึงพอใจในการเรียนพยาบาล รับผลทางลบจากการเรียนแบบคิดอเนกนัย

3.2 ความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพพยาบาล รับผลทางบวกจากการเรียนแบบไตร่ตรอง

4. ผลการวิเคราะห์แบบจำลองเส้นโยงเต็มรูป ตามข้อมูลประจักษ์และการลงมติได้ผลดังนี้

4.1 ตัวแปรที่ส่งผลและที่รับผลโดยผ่านแบบการเรียนได้แก่ การรับรู้ความน่าปรารถนาของวิชาชีพพยาบาลในระดับสูง ส่งผลให้มีการเรียนแบบคิดอเนกนัย น้อยกว่าการรับรู้ความน่าปรารถนาของวิชาชีพพยาบาลในระดับต่ำ และการเรียนแบบคิดอเนกนัย ส่งผลให้ความพึงพอใจในการเรียนพยาบาลในระดับต่ำ

4.2 ตัวแปรที่ส่งผลและที่รับผลโดยไม่ผ่านแบบการเรียน

1) การมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ทำให้นักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ความพึงพอใจในการเรียนพยาบาล และความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพพยาบาล ต่ำกว่าการมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

2) การเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ศิริราช ส่งผลให้มีการมีความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพพยาบาล น้อยกว่าสถาบันอื่น ๆ

3) การเรียนในวิทยาลัยพยาบาลกึ่งการุณย์ ส่งผลให้มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน สูงกว่าสถาบันอื่น ๆ

4) การรับรู้ความน่าปรารถนาของวิชาชีพพยาบาลในระดับสูง ส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจในการเรียนพยาบาล และมีความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพพยาบาล มากกว่าการรับรู้ความน่าปรารถนาของวิชาชีพพยาบาลในระดับต่ำ

สนีย์ ละกำปิ่น (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 375 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ปีการศึกษา 2529 - 2530 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลร้อยละ 24.06 มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว อีกร้อยละ 26.20 มีลักษณะแบบแสดงตัว ที่เหลือร้อยละ 49.74 เป็นลักษณะบุคลิกภาพแบบกลาง
  2. นักศึกษาพยาบาลมีแบบการเรียน 4 แบบ อยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับคือแบบพึ่งพา แบบร่วมมือ แบบมีส่วนร่วม และแบบอิสระ ส่วนอีก 2 แบบ คือ แบบแข่งขันและแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ
  3. แบบการเรียนทั้ง 6 แบบ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแบบร่วมมือ กับแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันสูงสุดในทางนิมมาน แต่สำหรับแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงมีความสัมพันธ์ในทางนิเสธกับแบบการเรียนอื่น ๆ
  4. นักศึกษาพยาบาลต่างระดับชั้นปี มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
  - 5 แบบ คือ แบบร่วมมือ แบบแข่งขัน แบบหลีกเลี่ยง แบบพึ่งพา และแบบอิสระ
  5. นักศึกษาพยาบาลที่สอบคัดเลือกเข้า โดยทบวงมหาวิทยาลัยมีแบบการเรียนแบบร่วมมือสูง แต่แบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงต่ำกว่านักศึกษาพยาบาลที่สอบเข้าโดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
  6. คะแนนการสอบคัดเลือก และแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางนิเสธ แบบการเรียนแบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบมีส่วนร่วมและแบบพึ่งพามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางนิมมาน สำหรับลักษณะบุคลิกภาพและแบบการเรียนแบบอิสระไม่ปรากฏความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 คือ คะแนนการสอบคัดเลือกเข้าเรียน ชั้นปีที่ 2 คือ คะแนนการสอบคัดเลือกเข้าเรียนแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม และแบบการเรียนแบบอิสระ ชั้นปีที่ 3 คือ คะแนนการสอบคัดเลือกเข้าเรียน ลักษณะบุคลิกภาพแบบการเรียนแบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยงแบบมีส่วนร่วม และแบบพึ่งพา ชั้นปีที่ 4 คือ แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม
  7. ตัวแปรที่มีผลในการอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ตัวแปร คือ แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม คะแนนการสอบคัดเลือกเข้าเรียน และลักษณะบุคลิกภาพ
- เมื่อแยกตามระดับชั้นปี พบว่า ตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีที่สุดคือ
- ชั้นปีที่ 1 ได้แก่ คะแนนการสอบคัดเลือกเข้าเรียน แบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ลักษณะบุคลิกภาพและแบบการเรียนแบบแข่งขัน

ชั้นปีที่ 2 ได้แก่ คณะแผนการสอบคัดเลือกเข้าเรียน แบบการเรียนรู้แบบอิสระ ลักษณะบุคลิกภาพ แบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือ

ชั้นปีที่ 3 ได้แก่ แบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม

ชั้นปีที่ 4 ไม่มีตัวแปรใดสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เพียงพอ

ทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แบบการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของ นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อแบบการเรียนรู้ ตามแนวคิดของกราส์ซา และไรซ์แมน (Grasha and Riechman) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษา ซึ่งกำลัง ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 382 คน ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และ แบบร่วมมือมาก ส่วนแบบการเรียนรู้แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบพึ่งพาและแบบแข่งขัน นักศึกษา ชอบในระดับปานกลางตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 ชอบแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน แตกต่างกัน นักศึกษาที่มาเรียนเป็นประจำชอบแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงแตกต่างจากนักศึกษา ที่มาเรียนเป็นบางครั้ง และนักศึกษาที่ไม่เคยมาเรียน ส่วนแบบการเรียนรู้อื่น ๆ พบว่า ไม่มี ความแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ชอบแบบการเรียนรู้แต่ละแบบไม่แตกต่างกัน

สุทธิดา สุขมงคล และคนอื่น ๆ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แบบการเรียนรู้ของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา ที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน โดยทำการศึกษากับนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2532 จำนวน 572 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลมีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับสูง และแบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบการเรียนรู้ แบบแข่งขันและแบบหลีกเลี่ยง อยู่ในระดับต่ำ
2. นักศึกษาพยาบาลที่มีอาชีพบิดา อาชีพมารดา ภูมิลำเนาและโปรแกรมการศึกษา ต่างกัน มีแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันโดยส่วนรวม
3. นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูงมีแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง สูงกว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระดับปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ผลการเปรียบเทียบแต่ละระดับชั้นนี้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง มีแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงสูงกว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ ปานกลางและต่ำ และนักศึกษพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ มีแบบการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมสูงกว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูงและระดับปานกลาง

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง มีแบบการเรียนรู้ แบบหลีกเลี่ยง สูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางและต่ำ ส่วนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3, 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแบบการเรียนรู้ในทุก ๆ แบบ ไม่แตกต่างกัน

5. แบบการเรียนรู้แบบอิสระมีความสัมพันธ์เชิงนิรนามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบหลีกเลี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยส่วนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงนิเสธกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่มีแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงและแบบพึ่งพา มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ไม่มีแบบการเรียนรู้แบบใด สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้แบบการเรียนรู้แต่ละแบบมีความสัมพันธ์กันพอควร ไม่แตกต่างกันมากนักในแต่ละแบบการเรียนรู้

เยาวภา โชติวิชัย (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แบบการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยครูโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 223 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาวิทยาลัยครูโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา มีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก และมีแบบการเรียนรู้แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบหลีกเลี่ยง แบบแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแบบการเรียนรู้แบบอิสระและแบบหลีกเลี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีแบบการเรียนรู้แบบอิสระมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่มีแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงน้อยกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา แบบร่วมมือ และแบบแข่งขัน ไม่พบความแตกต่างกันในระหว่างนักศึกษาทั้งสามกลุ่ม

3. นักศึกษาที่มีที่พักในหอพักวิทยาลัยครู ที่พักในหอพักเอกชน และที่พักในบ้านพักอาศัยมีแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีที่พักในหอพักวิทยาลัยครูมีแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันมากกว่านักศึกษาที่พักในหอพักเอกชน และที่พักในบ้านพักอาศัย ส่วนแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง แบบอิสระ แบบพึ่งพา และแบบร่วมมือ ไม่พบความแตกต่างกันในระหว่างนักศึกษาที่มีที่พักต่างกัน

เลกซ์ (Lex. 1975 : 6093 - A) ได้ทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในนครรัฐอินเดียนา โดยใช้วิธีเรียนต่างกัน คือกลุ่มทดลองเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม (Group Dynamics หรือ Non-structured

Group Experience) ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มทั้งสองนี้ แต่นักศึกษาในกลุ่มทดลองรู้สึกพอใจต่อประสบการณ์ที่ได้รับ และชอบการเรียนแบบกระบวนการกลุ่มนี้มาก เพราะมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเองและรู้สึกเป็นอิสระในการเรียน

อิสเมล (Ismail, 1983 : 2304 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับแบบการเรียนของนักศึกษามาเลเซียที่ตั้งใจศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยอิสลินอยส์ตอนเหนือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 126 คน ส่วนเครื่องมือที่ใช้คือแบบวัดแนวโน้มผลสัมฤทธิ์ของเบห์ราเบียนและแบงค์ (Bahrabian and Bank's Measures of Achieving Tendency) และแบบวัดแบบการเรียนของคอล์บ (Kolb's Learning Style) ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. แรงจูงใจที่หลีกเลี่ยงความล้มเหลว มีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรง (Concrete Learning)
2. แรงจูงใจที่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรม (Abstract Learning)
3. กลุ่มวิชาการ (Academic Major Group) หรือระดับของโรงเรียน (Level of School) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับแบบการเรียนแต่ละแบบ
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนถูกพบว่าเป็นอิสระจากลักษณะสำคัญของแบบการเรียนแต่ละแบบที่นักศึกษานิยมชมชอบ

โคกเกอร์ (Coker, 1984 : 2373 - A) ได้วิจัยเรื่อง แบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โดยได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการสอน 2 แบบ แบบหนึ่งเป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนมีการเรียนแบบอิสระ (Independent Style Learning) ส่วนอีกแบบหนึ่งเป็นแบบการเรียนแบบพึ่งพา (Dependent Style Learning) กับวิธีการสอนของครูที่ผู้เรียนชอบและผลการเรียนปลายภาค โดยศึกษาจากนักศึกษาพยาบาล 2 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบการคิด (Cognitive Style Tests) โดยกลุ่มแรกถูกสอนด้วยวิธีการสอนแบบพึ่งพาหรือขึ้นอยู่กับครูผู้สอน กลุ่มที่สองถูกสอนด้วยวิธีการสอนแบบอิสระที่ให้ตัดสินใจด้วยตนเอง ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลมีแบบการเรียนที่อิสระ และแบบการเรียนที่พึ่งพาในอัตราร้อยละที่เท่ากัน นักศึกษาพยาบาลมีผลการเรียนที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย และวิธีการสอนของครูที่ผู้เรียนชอบจะเป็นวิธีสอนแบบอิสระ

ครานสตัน และแมคคอร์ท (Cranston and McCort, 1985 : 136) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยเปรียบเทียบแบบการคิดกับแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี จุดมุ่งหมายของการศึกษาเรื่องนี้เพื่อจะอธิบายว่าระดับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนพยาบาล

จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่วัดด้วยแบบการคิดของฮิลล์ (The Modified Josep Hill Cognitive Sytle Map) กับกลุ่มที่วัดด้วยเครื่องมือวัดแบบ การเรียนของกราส์ชาและไรช์แมน (The Grasha Riechman Student Learning Styles Scales) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลจำนวน 60 คน โดยการสุ่มเข้าเป็นกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ใน 2 กลุ่มนี้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05

#### สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนแต่ละแบบแตกต่างกัน
2. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนแต่ละแบบแตกต่างกัน
3. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนแต่ละแบบแตกต่างกัน
4. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนแต่ละแบบแตกต่างกัน

### บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามสาระดังนี้คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

#### การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเจ็ดสถาบัน คือ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ วิทยาลัยมิชชั่น และวิทยาลัยคริสเตียน ทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 จำนวนทั้งสิ้น 1,529 คน

##### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเจ็ดสถาบันที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 462 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยถือสถาบันและระดับชั้นปีเป็นเกณฑ์ การสุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30 ของประชากรแต่ละชั้นปีของแต่ละสถาบัน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานบันการศึกษาพยาบาลและระดับชั้นปี

สถาบัน การศึกษา พยาบาล	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวม	
	ประชากร กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร กร	กลุ่ม ตัวอย่าง
พายัพ	97	29	67	20	59	18	50	15	273	82
อัสสัมชัญ	18	5	14	5	13	4	26	8	71	21
รังสิต	93	28	69	21	60	18	66	20	288	87
หัวเฉียว	88	27	71	21	57	17	49	15	265	80
เซนต์หลุยส์	60	18	55	17	55	17	60	18	230	70
มิชชั่น	49	15	45	14	45	14	48	14	187	57
คริสเตียน	56	17	50	15	57	17	52	16	215	65
<b>รวม</b>	<b>461</b>	<b>139</b>	<b>371</b>	<b>112</b>	<b>346</b>	<b>105</b>	<b>351</b>	<b>106</b>	<b>1,529</b>	<b>462</b>

## การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's Scale) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ลักษณะธรรมชาติของนักศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับแบบการเรียน จากเอกสาร วารสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2. สร้างข้อคำถามในแบบสอบถามแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน จำนวน 60 ข้อ โดยศึกษาแนวคิดของ แอนโทนี กราซ่า และเชอร์ริล ไรช์แมน (Anthony Grasha and Sheryl Riechman) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดยประโยชน์ กุปต์กาญจนากุล (2525 : 136-143) และแนวคิดของกอบกาญจน์ ศรีประสิทธิ์ (2529 : 140-152) และนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเรียนวิชาชีพพยาบาล ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

3. นำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษาและความถูกต้องในด้านเนื้อหา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามแบบการเรียนที่คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) แต่ละรายข้อเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามลักษณะโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยใช้สูตร  $IC = \frac{\sum R}{N}$  เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น ปรากฏว่าได้ข้อคำถาม 60 ข้อ ซึ่งมีค่า IC อยู่ระหว่าง 0.6 ถึง 1 (ภาคผนวก ค)

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทอีกครั้ง จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 56 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นชั้นปีละ 2 คน สถาบันละ 8 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูง และร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ แล้วใช้ t-test และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161)

6. เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์สูงเอาไว้ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าได้ข้อคำถาม 60 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.75 ถึง 7.97 (ภาคผนวก ง)

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -Coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 (ภาคผนวก ง)

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน 6 แบบ ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 60 ข้อ โดยแต่ละแบบมีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ จัดวางสลับที่ปะปนกัน ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 ข้อคำถามในแบบสอบถามแบบการ เรียนแต่ละแบบ

แบบการ เรียน	ข้อคำถามในแบบสอบถามแบบการ เรียน									
1. แบบอิสระ	1	7	13	19	25	31	37	43	49	55
2. แบบพลิกเลียง	2	8	14	20	26	32	38	44	50	56
3. แบบร่วมมือ	3	9	15	21	27	33	39	45	51	57
4. แบบพึ่งพา	4	10	16	22	28	34	40	46	52	58
5. แบบแข่งขัน	5	11	17	23	29	35	41	47	53	59
6. แบบมีส่วนร่วม	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60

ลักษณะของแบบสอบแบบสอบถามแบบการ เรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามตามระดับความคิดเห็น ในแต่ละข้อคำถามว่าผู้ตอบ เห็นด้วย-มาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยมาก กับข้อความในข้อคำถามแต่ละข้อ ซึ่งในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมาก	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยมาก	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการตอบแบบสอบถามแบบการ เรียนของนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยได้กำหนดเป็น 3 ช่วงตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best, 1981 : 158 - 159) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	หมายความว่า
3.67 - 5.00	นักศึกษามีแบบการ เรียนแบบนั้นอยู่ในระดับสูง
2.34 - 3.66	นักศึกษามีแบบการ เรียนแบบนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 - 2.33	นักศึกษามีแบบการ เรียนแบบนั้นอยู่ในระดับต่ำ

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 ระหว่างวันที่ 7 กรกฎาคม - 30 กรกฎาคม 2537 และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนตามจำนวน ดังรายละเอียด ในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวนตามสถาบัน และระดับชั้นปี

ระดับชั้นปี	1		2		3		4		รวม	
	ส่งไป	รับคืน	ส่งไป	รับคืน	ส่งไป	รับคืน	ส่งไป	รับคืน	ส่งไป	รับคืน
สถาบัน										
แพทย์พ	29	29	20	17	18	17	15	15	82	78
อัสสัมชัญ	5	5	4	4	4	4	8	8	21	21
รังสิต	28	18	21	21	18	16	20	16	87	71
หัวเฉียว	27	24	21	20	17	17	15	15	80	76
เซนต์หลุยส์	18	18	17	17	17	15	18	18	70	68
มิชชั่น	15	15	14	14	14	11	14	14	57	54
คริสเตียน	17	17	15	11	17	17	16	16	65	61
รวม	139	126	112	104	105	97	106	102	462	429
ร้อยละ	100	90.64	100	92.85	100	92.38	100	96.22	100	92.85

### การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยจะจัดกระทำข้อมูลเป็นขั้นตอนดังนี้

1. เลือกแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ไว้ แล้วหาค่าร้อยละของแบบสอบถามที่สมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน
3. จำแนกแบบสอบถามตามตัวแปรสำหรับวิเคราะห์
4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

เอส พี เอส เอส - เอ็กซ์ (Statistical Package for Social Sciences - Version X)

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามตัวแปรชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ One Way ANOVA เมื่อพบว่าผลการทดสอบตามตัวแปรที่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้สถิติทีนโพซ์ คิว สแตติสติก (Studentized q-Statistic) ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

## บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และ อักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
s	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
ss	แทน	ผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
ms	แทน	ค่ากำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
q	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน Q-statistic

### การเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้  
ตอนที่ 1 ตามความมุ่งหมายข้อ 1 ที่ว่า "ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน"  
ตอนที่ 2 ตามความมุ่งหมายข้อ 2 ที่ว่า "เพื่อเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามตัวแปรชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน"

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยส่วนรวมที่มีต่อแบบการเรียนแต่ละแบบ จำแนกตามตัวแปรชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงในตาราง 4-6

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของ  
นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

แบบการเรียนรู้	นักศึกษา (N = 429 คน)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
แบบอิสระ	3.26	0.39	4
แบบหลีกเลี่ยง	2.15	0.50	6
แบบร่วมมือ	4.05	0.39	1
แบบพึ่งพา	3.44	0.35	3
แบบแข่งขัน	3.08	0.42	5
แบบมีส่วนร่วม	3.89	0.43	2

ตาราง 4 นักศึกษาพยาบาลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X} = 4.05$ ,  $S = 0.39$  และ  $\bar{X} = 3.89$ ,  $S = 0.43$  ตามลำดับ) นอกจากนั้น นักศึกษามีแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา แบบอิสระและแบบแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง และแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ ( $\bar{X} = 2.15$ ,  $S = 0.05$ )

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของ  
นักศึกษายาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนรู้	นักศึกษาชั้นปีที่ 1 (N = 126 )		นักศึกษาชั้นปีที่ 2 (N = 104)		นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (N = 96)		นักศึกษาชั้นปีที่ 4 (N = 103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
แบบอิสระ	3.28	0.38	3.18	0.39	3.24	0.37	3.33	0.41
แบบหลีกเลี่ยง	2.04	0.48	2.14	0.43	2.27	0.52	2.32	0.41
แบบร่วมมือ	4.23	0.35	4.09	0.37	3.91	0.38	3.92	0.37
แบบพึ่งพา	3.56	0.32	3.50	0.33	3.34	0.38	3.33	0.32
แบบแข่งขัน	3.07	0.42	3.09	0.39	3.03	0.41	3.13	0.44
แบบมีส่วนร่วม	4.05	0.36	3.93	0.39	3.79	0.41	3.77	0.45

ตาราง 5 นักศึกษายาบาลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 มีแบบ  
การเรียนรู้แบบร่วมมือ ( $\bar{X} = 4.23$ ,  $\bar{X} = 4.09$ ,  $\bar{X} = 3.91$  และ  $\bar{X} = 3.92$  ตามลำดับ)  
และแบบมีส่วนร่วม ( $\bar{X} = 4.05$ ,  $\bar{X} = 3.93$ ,  $\bar{X} = 3.79$  และ  $\bar{X} = 3.77$  ตามลำดับ)  
อยู่ในระดับสูง ส่วนแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา แบบอิสระและแบบแข่งขัน มีอยู่ในระดับปานกลาง  
และมีแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของ  
นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบการเรียนรู้	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 311)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
แบบอิสระ	3.36	0.38	3.24	0.39	3.20	0.37
แบบหลีกเลี่ยง	2.16	0.49	2.18	0.51	2.23	0.43
แบบร่วมมือ	4.03	0.41	4.04	0.39	4.10	0.33
แบบพึ่งพา	3.48	0.36	3.41	0.35	3.57	0.29
แบบแข่งขัน	3.08	0.37	3.08	0.44	3.09	0.35
แบบมีส่วนร่วม	3.93	0.46	3.88	0.43	3.96	0.35

ตาราง 6 นักศึกษาพยาบาลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ( $\bar{X} = 4.03$ ,  $\bar{X} = 4.04$  และ  $\bar{X} = 4.10$  ตามลำดับ) และแบบมีส่วนร่วม ( $\bar{X} = 3.93$ ,  $\bar{X} = 3.88$  และ  $\bar{X} = 3.96$  ตามลำดับ) อยู่ในระดับสูง ส่วนแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา แบบอิสระและแบบแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง และมีแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในแต่ละชั้นปีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 7, 9, 10 และ 12 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของแบบการเรียนรู้เป็นรายคู่ ใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ ดังแสดงในตาราง 8 และ 11

ตาราง 7 การเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน

แบบการ เรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	ms	F
แบบอิสระ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.12	0.87
	ภายในกลุ่ม	123	17.67	0.14	
	รวม	125	17.92		
แบบพหุคูณ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.32	0.16	0.70
	ภายในกลุ่ม	123	28.18	0.23	
	รวม	125	28.50		
แบบร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	2.24
	ภายในกลุ่ม	123	14.82	0.12	
	รวม	125	15.46		
แบบพึ่งพา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	4.12*
	ภายในกลุ่ม	123	12.26	0.10	
	รวม	125	13.08		
แบบแข่งขัน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.50	0.25	1.47
	ภายในกลุ่ม	123	21.85	0.18	
	รวม	125	22.35		
แบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.74	0.37	2.90
	ภายในกลุ่ม	123	15.67	0.13	
	รวม	125	16.41		

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า "นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีแบบการเรียนรู้แต่ละแบบแตกต่างกัน" ส่วนแบบการเรียนรู้แบบอื่น ๆ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์ ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบการเรียนแบบฟังพานักศึกษาพยาบาล  
ชั้นปีที่ 1 จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนปานกลาง	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง
	$\bar{X}$	3.49	3.56	3.90
ต่ำ	3.46	-	0.07	0.41*
ปานกลาง	3.56		-	0.34*
สูง	3.90			-

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง  
การเรียนสูง มีคะแนนแบบการเรียนแบบฟังพาสสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน  
ปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีแบบการเรียนแบบฟังพา  
ไม่แตกต่างจากนักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 การเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
 ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

แบบการเรียนรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	ms	F
แบบอิสระ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	1.33
	ภายในกลุ่ม	101	15.13	0.15	
	รวม	103	15.53		
แบบหลักเฉียง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.25	0.13
	ภายในกลุ่ม	101	19.20	0.20	
	รวม	103	19.25		
แบบร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.03	0.18
	ภายในกลุ่ม	101	14.06	0.14	
	รวม	103	14.11		
แบบพึ่งพา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.58	0.28	2.75
	ภายในกลุ่ม	101	10.57	0.10	
	รวม	103	11.15		
แบบแข่งขัน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.01	0.01	0.04
	ภายในกลุ่ม	101	15.89	0.16	
	รวม	103	15.90		
แบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.41
	ภายในกลุ่ม	101	15.42	0.15	
	รวม	103	15.54		

ตาราง 9 นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนรู้แต่ละแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 2 ที่ว่า "นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนรู้แต่ละแบบแตกต่างกัน"

ตาราง 10 การเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
 ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

แบบการเรียนรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	ms	F
แบบอิสระ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.83	0.41	3.25*
	ภายในกลุ่ม	93	11.97	0.13	
	รวม	95	12.80		
แบบพลิกเสียง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.53	1.98
	ภายในกลุ่ม	93	25.08	0.27	
	รวม	95	26.15		
แบบร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.06	0.03	0.22
	ภายในกลุ่ม	93	13.51	0.15	
	รวม	95	13.57		
แบบฟังพา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.84	0.42	3.04
	ภายในกลุ่ม	93	12.81	0.14	
	รวม	95	13.65		
แบบแข่งขัน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.51	0.25	1.56
	ภายในกลุ่ม	93	15.25	0.16	
	รวม	95	15.76		
แบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.86
	ภายในกลุ่ม	93	20.72	0.22	
	รวม	95	21.10		

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนแบบอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ว่า "นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนแต่ละแบบแตกต่างกัน" ส่วนแบบการเรียนแบบอื่น ๆ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย  
ของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน โดยวิธีของนิวแมน-คูลส์ ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบการ เรียนแบบอิสระของนักศึกษาพยาบาล  
ชั้นปีที่ 3 จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์
		ทางการเรียนต่ำ	ทางการเรียนปานกลาง	ทางการเรียนสูง
	$\bar{X}$	3.19	3.30	3.41
ต่ำ	3.19	-	0.11	0.22*
ปานกลาง	3.30		-	0.11
สูง	3.41			-

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ  
เรียนสูง มีค่าเฉลี่ยแบบการ เรียนแบบอิสระสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน  
ปานกลางและต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับปานกลาง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ  
ทางสถิติ

ตาราง 12 การเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
 ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

แบบการเรียนรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	ms	F
แบบอิสระ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.37	0.19	1.09
	ภายในกลุ่ม	100	17.19	0.17	
	รวม	102	17.56		
แบบหลีกเลี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.51	0.75	3.01
	ภายในกลุ่ม	100	24.98	0.25	
	รวม	102	26.49		
แบบร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.14	1.00
	ภายในกลุ่ม	100	13.67	0.14	
	รวม	102	13.94		
แบบพึ่งพา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.36	0.18	1.77
	ภายในกลุ่ม	100	10.29	0.10	
	รวม	102	10.65		
แบบแข่งขัน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.06	0.03	0.15
	ภายในกลุ่ม	100	19.63	0.20	
	รวม	102	19.69		
แบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.21	0.10	0.52
	ภายในกลุ่ม	100	20.29	0.20	
	รวม	102	20.50		

ตาราง 12 นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนรู้แต่ละแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ว่า "นักศึกษานพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนรู้แต่ละแบบแตกต่างกัน"

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

#### ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลักเลี้ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ตามตัวแปรชั้นปีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

#### วิธีดำเนินการวิจัย

##### 1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเจ็ดสถาบัน คือ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ วิทยาลัยมิชชัน และวิทยาลัยคริสเตียน ทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 462 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

##### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของแอนโชนี กราซซาและเซอร์วิล ไรซ์แมน ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดยประโยชน์ คุปกาญจนกุล และนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเรียนวิชาชีพพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลักเลี้ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 60 ข้อ โดยแบบการเรียนแต่ละแบบมีจำนวนข้อคำถามแบบละ 10 ข้อ

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 462 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 429 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.85

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามตัวแปรชั้นปีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ One Way ANOVA
3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแบบการเรียนแต่ละแบบ เป็นรายคู่ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยของแบบการเรียนแต่ละแบบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สถิติเคินโทซ์ คิว สเตติสติก (Studentized q-Statistic) ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls)

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแบบ จำแนกตามตัวแปรชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

1. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีแบบการเรียนแบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ส่วนแบบการเรียนแบบพึ่งพา แบบอิสระและแบบแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง และแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ

2. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 มีแบบการเรียนแบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ส่วนแบบการเรียนแบบพึ่งพา แบบอิสระและแบบแข่งขันอยู่ในระดับปานกลางและแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ

3. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนแบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ส่วนแบบการเรียนแบบพึ่งพาแบบอิสระและแบบแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง และแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแต่ละแบบ จำแนกตามตัวแปรชั้นปีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า



ซึ่งสอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลโรงพยาบาลรามาริมดี นักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา (ลักษณะ มีะนันท์ และรุจิเรศ อนุรักษ์ 2528 : 24. กอบกาญจน์ สรประสิทธิ์ 2529 : 92. ประโยชน์ คุปกาญจนกุล 2525 : 74. สุทธิดา สุขมงคลและคนอื่น ๆ 2535 : 79) และคล้ายคลึงกับนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532 : 46) ได้ทำการวิจัยไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนในปัจจุบันเน้นการเรียนที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วม มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การทำงานเป็นทีม การจัดกลุ่มสัมมนา การจัดนิทรรศการประกอบการศึกษาในแต่ละวิชา โดยเฉพาะเมื่อต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย การฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม การประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาผู้ป่วย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างนักศึกษา อาจารย์และเจ้าหน้าที่อื่นในหอผู้ป่วยด้วย การเรียนการสอนลักษณะนี้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่มเพื่อน ทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการค้นหาความรู้ให้กว้างขวางและลึกซึ้งเป็นอย่างดี และยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกทั้งด้านความคิดเห็นและความมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเหมาะสมกับธรรมชาติของนักศึกษา และการวิจัยของฮัมฟรีส และคนอื่น ๆ (Humphreys, and others. 1982 : 351-356) พบว่าแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำให้เกิดการเรียนแบบรอบรู้ (Mastery Learning) และการคงอยู่ (Retention) ของสิ่งที่เรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนรู้แบบแข่งขันและแบบอิสระ และจากการศึกษาของเล็กซ์ (Lex. 1975 : 6093-A) พบว่านักศึกษาชอบแบบการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มมาก เพราะมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง ประกอบกับการเรียนในวิชาชีพพยาบาลมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสลับกัน โดยเฉพาะภาคปฏิบัติมีการแบ่งกลุ่มร่วมกันทำงาน จึงทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทั้งระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษาดูด้วยกันเองจึงทำให้นักศึกษาพยาบาล มีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

การที่นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยส่วนรวมมีแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนในวิชาชีพพยาบาลเป็นรูปแบบหลักสูตรที่ยึดสาขาวิชาหรือเนื้อหาเป็นหลักกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอน และเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติภายใต้การนิเทศของผู้สอน (สุวรรณ กิตติเนาวรัตน์. 2530 : 18) เมื่อนักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อาจารย์หรือพยาบาลรุ่นพี่จะต้องติดตามให้คำแนะนำหรือชี้แนะแนวทางต่าง ๆ แก่นักศึกษาในการพยาบาลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในด้านการปฏิบัติการพยาบาลและการใช้ความคิดอย่างเต็มที่ ตลอดจนคำนึงถึงความปลอดภัย

ของผู้ป่วยและการพยาบาลอย่างมีคุณภาพ จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่าต้องพึ่งบุคคลอื่นในการเรียน วิชาชีพพยาบาล ซึ่งผลการของกอบกาญจน์ ศรประสิทธิ์ (2529 : 102) และสุทธิดา สุขมงคล และคนอื่น ๆ (2535 : 87) ก็พบว่า นักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวง มหาวิทยาลัยและนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา มีแบบการเรียนแบบพึ่งพาอยู่ใน ระดับปานกลาง

การที่นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยส่วนรวมมีแบบการเรียนแบบ อิศระอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน อาจเนื่องจากลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนที่อยู่ในวัยรุ่น ตอนปลายถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นชอบความเป็นอิสระ ไม่ชอบการขู่เข็ญ ต้องการเป็นตัวของตัวเอง สนใจการเปลี่ยนแปลง อยากเห็นสิ่งที่ดีกว่า (ไพฑูริย์, สินลารัตน์. 2524 : 217) แต่ขณะเดียวกัน คนในวัยนี้ก็ยังขาดประสบการณ์ ความรอบคอบ จึงยังต้องอาศัยพึ่งพาอาจารย์หรือพยาบาลรุ่นพี่คอย ชี้แนะแนวทาง ประกอบกับการเรียนการสอนเน้นการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติภายใต้การนิเทศ ผู้สอน ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้นักศึกษามีแบบการเรียนแบบนี้อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับแบบ การเรียนแบบแข่งขัน ที่ผู้เรียนโดยทั่วไปจะต้องต่อสู้กับตนเองและผู้อื่น เนื่องจากค่านิยมของคนไทย ยังจัดอันดับคนเก่ง คนอ่อน ออกเป็นอันดับเลขที่ ทำให้ผู้เรียนเกิดการต่อสู้แข่งขันกันตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มสอบคัดเลือกเข้ามาเรียน ซึ่งก่อให้เกิดความเครียด ซึ่งผลการวิจัยของทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532 : 73) ก็พบว่านักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ชอบแบบการเรียนแบบแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง เป็นแบบการเรียนที่นักศึกษาพยาบาลสถาบันอุดม ศึกษาเอกชนอยู่ในระดับต่ำที่สุด อาจเนื่องมาจากนักศึกษาเริ่มเป็นผู้ใหญ่มีความรับผิดชอบในตนเอง มีการเรียนรู้ว่าตนต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนปฏิบัติอยู่ หน้าที่หนึ่งคือการศึกษา ซึ่งเป็นที่คาดหวัง ของครอบครัว ผู้ใกล้ชิด อีกประการหนึ่งหลักสูตรพยาบาลเป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติเป็นอย่างมาก ฟลอเรนซ์ ไนติงเกล ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการพยาบาลและชี้ให้เห็น ความสำคัญของการฝึกหัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลว่า "ทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล ไม่สามารถเรียนรู้หรือพัฒนาขึ้นมาได้โดยการเรียนจากตำรา แต่จะพัฒนาขึ้นมาได้จากการฝึกหัดจริง ภายใต้การนิเทศอย่างใกล้ชิด (กุลยา ตันตผลาชีวะ. 2532 : 84) จึงอาจมีผลทำให้นักศึกษามีแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามเมื่อใกล้สอบ มีกิจกรรมของหมู่คณะ หรือมีความเจ็บป่วยเกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว (ลักษณะ มีนะนันท์. 2528 : 51) ก็อาจมีการหลีกเลี่ยงเกิดขึ้นได้

2. การเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีต่อ แบบการเรียนแต่ละแบบ จำแนกตามตัวแปรขั้นต้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรัชญาผลดังต่อไปนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ตามสมมุติฐานข้อ 1 พบว่า นักศึกษาพยาบาลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาสูงที่สุด อาจเป็นเพราะนักศึกษาพึ่งพาใหม่ มีความรู้สึกตื่นเต้น และสนใจกับสิ่งแวดล้อมทุก ๆ ด้านในสถาบันที่ตนศึกษา มีความตั้งใจในการเรียนและอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของสถาบัน พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ อีกทั้งการเรียนในชั้นเรียนทำให้ นักศึกษามีความเข้าใจเนื้อหาวิชาได้กระจ่างมากขึ้น (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530 : 43) อีกประการหนึ่งนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมักมีความตั้งใจ มีความพร้อมในการเรียนสูง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของวรณา บรรณโชติ (2525 : 193) พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น ทำการบ้าน ทำรายงาน อ่านหนังสือ ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด และซักถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจมากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาต่ำ อาจเป็นเพราะนักศึกษาหลายคน สอดคล้องเลือกเข้ามาเรียนเพราะถูกบังคับจากผู้ปกครองหรือสอบเพื่อเลือก จึงทำให้ นักศึกษาไม่อยากเรียนแต่จำใจต้องเรียน ซึ่งตรงกับจันทร์จิรา วงษ์ชมทอง (2535 : 29) พบว่านักศึกษาที่สอดคล้องเลือกเข้าเรียนพยาบาลหลายคนไม่มีใจรักในวิชาชีพพยาบาล จึงมักไม่สนใจในการเรียน และนำไปสู่ปัญหาในการเรียนการสอน

2.2 ผลการเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ตามสมมุติฐานข้อ 2 พบว่า นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนรู้แต่ละแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาคิดว่าแบบการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนของนักศึกษา เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งในหลายองค์ประกอบ ที่ส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังที่โบวแมน (Bowman, 1965 : 8) กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับวิธีสอนของอาจารย์ ทักษะคตินักศึกษาที่มีต่อวิชาการ สิ่งแวดล้อมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน นอกจากนี้ผลงานวิจัยของลักษณ มีนะนันท์ และรุจิเรศ ชาญรักษ์ (2528 : 51) ที่พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำชอบแบบการเรียนรู้แบบต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการวิจัยของกอบกาญจน์ ศรีประสิทธิ์ (2529 : 103-104) ก็พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ปานกลางและต่ำ ชอบแบบการเรียนรู้แบบต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อีกประการหนึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เริ่มมีประสบการณ์ในการเรียนรู้มากขึ้น ปรับตัวในเรื่องต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ประกอบกับนักศึกษาเริ่มฝึกปฏิบัติการดูแลผู้ป่วย ต้องทำการวางแผนการพยาบาล การนำเสนอรายงาน นักศึกษาจึงต้องมีการค้นคว้าด้วยตนเอง ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนรู้แต่ละแบบไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้แต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ตามสมมติฐานข้อ 3 พบว่า นักศึกษาพยาบาลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนรู้แบบอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแบบการเรียนรู้แบบอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมักมีความตั้งใจ มีความพร้อมในการเรียนสูง และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ไม่ค่อยสนใจคนอื่นและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทำให้มีลักษณะของการศึกษาแบบเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิดา มงคลและคณะ (2535 : 91) ที่ว่าแบบการเรียนรู้แบบอิสระมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ สำหรับนักศึกษาที่มีแบบการเรียนรู้แบบอิสระ ลักษณะของผู้เรียนจะเป็นแบบที่ชอบคิดชอบทำงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตั้งใจศึกษาหาความรู้เนื้อหาที่ตนคิดว่าสำคัญ พร้อมกับรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย ซึ่งลักษณะของแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นที่คาดหวังของผู้สอนโดยทั่วไปที่อยากให้ผู้เรียนมีอยู่ในตัวด้วย เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บุคคลที่จะอยู่ในสังคมให้ได้ดี จำเป็นต้องยืนหยัดด้วยตนเอง รู้จักคิด รู้จักทำ และต้องคิดเป็น ทำเป็นด้วย จึงจะประสบผลสำเร็จในชีวิต ซึ่งผู้ที่มีลักษณะการเรียนรู้แบบมีแนวโน้มที่ดีที่จะประสบผลสำเร็จทางการศึกษา ดังคำกล่าวของ บัวย อิงภรณ์ (2526 : 64 อ้างใน สุทธิดา สุขมงคล 2535 : 89) ที่ว่า "บุคคลจะมีประโยชน์ไม่ได้ ถ้ามีความรู้เพื่อประกอบอาชีพอย่างเดียว ต้องมีศีลธรรมเป็นคนดี ถือความสัตย์ และที่สำคัญที่สุดคือ ไม่ยอมเป็นหุ่นกระบอกให้มือที่สามชักใย สถาบันต้องสอนและอบรมส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้ความคิดโดยอิสระ" อีกประการหนึ่ง หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในแต่ละระดับชั้นมีสภาพการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นการเรียนรู้วิชา พื้นฐานทั่วไป ชั้นปีที่ 2 เป็นการเรียนรู้วิชาพื้นฐานวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาชีพ มีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักศึกษาต้องปรับตัวในด้านการเรียนอีกครั้งหนึ่งที่ต้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของดารี กุลประสิทธิ์ (2532 : 63) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของ

นักศึกษาเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยเฉพาะชั้นปีที่ 3 มีแบบการเรียนแบบพึ่งพามากกว่าแบบอิสระ

2.4 ผลการเปรียบเทียบแบบการเรียนแต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ตามสมมติฐานข้อ 4 พบว่า นักศึกษาพยาบาลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนแต่ละแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เริ่มสนใจเรื่องเกี่ยวกับงาน การศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคตมากกว่าการเรียน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 43) ซึ่งสอดคล้องกับทองเรือน อมรัชกุล (2525 : 39) กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มที่จะหันความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนิสิตด้วยตนเอง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยน้อยลง ส่วนใหญ่แล้วจะสนใจกับเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว นอกจากนี้ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นผู้ที่อยู่ขั้นสุดท้ายของการเรียน มีอายุมากขึ้น ย่อมมีความรู้ แนวคิด และการพัฒนาในการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับข้อเขียนของคอนเลย์ (Conley. 1976 : 446-447) ที่กล่าวว่า ความพร้อมจะมีผลต่อประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ และมักจะเป็นสิ่งที่แสดงว่าความสามารถทางสมองที่มีอยู่นั้น สามารถทำให้เกิดความรู้ในระยะเวลาของการพัฒนานั้นหรือไม่ และงานวิจัยของสุทธิดา สุขมงคลและคนอื่น ๆ (2535 : 92) นักศึกษาชั้นปีที่ 4 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับแบบการเรียนแบบใด ๆ ที่เป็น เช่นนี้ เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีแบบการเรียนแต่ละแบบใกล้เคียงกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละแบบก็สอดคล้องกัน ทำให้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

#### ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยส่วนรวมมีแบบการเรียนแบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมสูง นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีแบบการเรียนแบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีแบบการเรียนแบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมสูง แสดงว่า นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชอบการเรียนการสอนที่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์หรือนักศึกษากับนักศึกษาด้วยกัน ดังนั้นในการจัดสถานการณ์การเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อาจจะออกมาในรูปของ

การสัมมนาปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาที่นักศึกษาจะต้องเรียน โดยเฉพาะในเนื้อหาที่เป็นทฤษฎี อาจารย์ผู้สอนไม่จำเป็นต้องมุงบรรยายหรือค้ำนึ่งถึงเนื้อหาจนเกินไป แต่ควรจะค้ำนึ่งถึงความคิดรวบยอด (Concept) ในแต่ละเนื้อหาที่จะสอนเป็นประเด็นสำคัญ และอาจกระตุ้นให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้มากขึ้น เพราะจะเห็นว่านักศึกษาพยาบาลมีแบบการเรียนแบบอิสระอยู่ในระดับรองลงมาด้วย ซึ่งในการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนี้ ยังเป็นการช่วยลดปัญหาในเรื่องการสอนไม่ทัน อันเนื่องมาจากการยึดหรือค้ำนึ่งถึงเนื้อหาสาระของวิชามากเกินไป

2. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแบบการเรียนแบบพึ่งพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นลักษณะที่ควรได้รับการแก้ไข เนื่องจากไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาพยาบาลที่ต้องการให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสนใจใคร่รู้และสามารถใช้ความคิดหาเหตุผลด้วยตนเอง การเรียนการสอนจึงควรเป็นการแสวงหาความรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนจากแบบพึ่งพามาเป็นแบบการเรียนแบบอื่น ๆ ผู้บริหารและคณาจารย์ควรให้ความสนใจกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ให้มาก เนื่องจากเป็นระยะที่มีการปรับตัวอย่างมากทั้งทางด้านการเรียนการสอน สังคม กลุ่มเพื่อน และสิ่งแวดล้อมรอบมหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงควรจัดอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำชั้นที่จะช่วยในการดูแลให้คำแนะนำปรึกษาวิธีการเรียนตลอดจนปรับปรุงบุคลิกภาพของนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะอาจารย์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังปัญหาต่าง ๆ อีกทั้งการสอนของอาจารย์ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการเรียนแบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วม เช่น การส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีการเรียนแบบอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นกลุ่ม

3. ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีแบบการเรียนแต่ละแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 เริ่มมีประสบการณ์ในการเรียนรู่มากขึ้น ปรับตัวในเรื่องต่าง ๆ ได้ดีขึ้นประกอบกับนักศึกษาเริ่มฝึกปฏิบัติการดูแลผู้ป่วย ต้องทำการวางแผนการพยาบาล การนำเสนอรายงาน นักศึกษาจึงต้องค้นคว้าด้วยตนเอง อาจารย์ผู้สอนจึงควรส่งเสริมสร้างการเรียนแบบร่วมมือ แบบมีส่วนร่วมและแบบอิสระ เพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จด้านการเรียนและด้านสังคม มีวิวัฒนาการเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์เป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง และควรส่งเสริมให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็นเชื่อมั่นในตนเองซึ่งมักจะปรากฏในตัวผู้นำเป็นส่วนใหญ่ ในขณะนี้วิชาชีพพยาบาลต้องการผู้นำทางการพยาบาลเป็นอย่างยิ่ง เพื่อพัฒนาวิชาชีพพยาบาลในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบริการ วิชาการ เพื่อเป็นที่ยกย่องของสังคมต่อไป

4. ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแบบการเรียนรู้แบบอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความตั้งใจและเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาพยาบาล ที่ต้องการให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง อาจารย์ผู้สอนจึงควรส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกหัด และตัดสินใจด้วยตนเอง ในการให้การพยาบาลในสถานการณ์ต่าง ๆ ขณะที่ฝึกปฏิบัติ โดยมีอาจารย์ให้คำแนะนำเมื่อจำเป็น ใช้การนิเทศแบบทั่วไป (General supervision) ให้มากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นใจ และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ได้อย่างเหมาะสมเมื่อก้าวเข้าสู่การเป็นพยาบาลในอนาคต

5. ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแบบการเรียนรู้แต่ละแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 เริ่มมีอายุมากขึ้น มีความรู้ แนวคิด และการพัฒนาในการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น เกิดความคุ้นเคยต่อสถาบันและการเรียนการสอน ทำให้ปรับตัวและช่วยตนเองได้มากขึ้น อาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความมั่นใจ การปรับตัว การตัดสินใจ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะในวิชาชีพ เพราะวิชาชีพพยาบาลต้องปฏิบัติงานกับผู้ป่วยโดยตรง ความคล่องตัว ความมั่นใจในการทำงาน ตลอดจนทักษะในการปฏิบัติงานเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการศึกษาพยาบาล อีกประการหนึ่งผู้บริหารและอาจารย์ควรส่งเสริมให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยทั้งกิจกรรมทางด้านวิชาการ และกิจกรรมทั่วไป ทั้งนี้เพราะนักศึกษามีประสบการณ์และมีความคุ้นเคยต่อสถาบันและการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น เป็นพี่เลี้ยงนักศึกษารุ่นน้องในการเรียนวิชาต่างๆ เพื่อแบ่งเบาภาระของอาจารย์ และสร้างการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชนกับรูปแบบการสอนของอาจารย์ โดยแยกเป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด เพื่อจะได้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

## บรรณานุกรม

- กอบกาญจน์ ศรีประสิทธิ์. การศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินต์มานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529. อัดสำเนา.
- กลยา ตันติผลาชีวะ. การพัฒนารูปแบบการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลเน้นชุมชนสำหรับนักศึกษาพยาบาล : วิธีการเชิงสมรรถนะ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- จันทร์จิรา วงษ์ขมทอง และเสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. "บทบาทภาคเอกชนในการผลิตบัณฑิต," ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการนโยบายสาธารณสุขไทย. ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล. 2535.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527.
- \_\_\_\_\_ . "แง่คิดเกี่ยวกับการศึกษาพยาบาล." การศึกษาพยาบาล. 1(1) : กันยายน 2530.
- เจิมศักดิ์ บินทอง. "ภาพชีวิตการศึกษาในมหาวิทยาลัยของเรา." ใน เอกสารประกอบนิทรรศการ. หน้า 31 - 35. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- เฉลิม วราวิทย์ และบุญนาท ลายสินธุเสรีกุล. "ประสบการณ์ วิธีการและลักษณะการเรียนรู้ของนิสิตแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," จุฬาลงกรณ์เวชสาร. 26 : 23 - 28 ; มกราคม 2525.
- คำริ กลุประสิทธิ์. แบบการเรียนของนักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปรินต์มานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย, 2533.
- ทองจันทร์ หงส์ลัดดารมณ. "หลักการเรียนรู้และการสอน," ใน คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน. หน้า 1 - 16. กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ทองเรียน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศ กรรมการฝึกหัดครู, 2525.
- ทัศนีย์ ศิริวัฒน์. แบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินต์มานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

- ประกอบ บุรัตน์. ความเป็นผู้นำ เป้าหมายและอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสาร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ..... บทบาทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โครงการจัดทำแผนระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532.
- ประโยชน์ บุปต์กาญจนากุล. แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- พัชรีย์ เกียรตินันท์วิมล. การศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลและรับผลของแบบการเรียนของ นักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- เยาวภา โชติวิชัย. แบบการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครู โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ลักขณ์ มินะนันท์ และรุจิเรศ ชนุรักษ์. การศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามารชิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารชิบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.
- วรรณภา บุณนโชติ. รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเรียนและการสอนที่มีประสิทธิภาพในระดับมหาวิทยาลัย. 2528.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. "นิตินักศึกษา," ใน การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. หน้า 53 - 67. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2523.
- ..... "ลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา." ใน การพัฒนาการเรียน การสอนระดับอุดมศึกษา. หน้า 8 - 12. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สุทธิดา สุขมงคล และคนอื่น ๆ. แบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา ที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน. กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข, 2535. อัดสำเนา.
- สุนีย์ ละกำปิ่น. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ แบบการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530. อัดสำเนา.
- สุวรรณา กิตติเนาวรัตน์. "การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาพยาบาล," สารสภากาพยาบาล. ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 ธันวาคม 2532.

- อุไรรัตน์ ศรีสวย. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- Best, John W. Research in Education. 4th ed. New Jersey : Prentice Hall, 1981.
- Bowman, Paul H. Family Role in the Health of School : Mental Health and Achivement. New York : John Wiley and Sons, 1965.
- Coker, Linda Sue Chapman. "An Investigation of Cognitive Learning Styles in Adult Nurse Learner." Dissertation Abstracts International. 44 : 2373 - A : February, 1984.
- Conley, Virginia C. Curriculum and Instruction in Nursing. Boston : Little, Brown and Company, 1976.
- Cranston, C.M. and Barclay McCort. "A Learner Analysis Experiment : Cognitive Style Versus Learning Styles in Undergraduate Nursing Education." Journal of Nursing Education. 24 : 136 - 138 : April, 1985.
- Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3 rd ed. New York : Harper, 1970.
- De Tornyay, R. and M.A. Thompson. Strategies for Teaching Nursing. 2 nd ed. New York : John Wiley & Sons, 1982.
- Dunn Rita and others. "Learning Styles : Research VS. Opinion". Phi Delta Kappa. 62 (9) : 645 : 646 : May . 1981.
- Hill, Joseph and others. Personalized Education Programs Utilizing Cognitive Style Mapping. Bloomfild Hill, Mich : Oakland Community College, 1971.
- Humphreys, Barbara. Roger T Johnson and David W Johnson. "Effects of Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning on Students Achievement in Science Class." Journal of Research in Science Teaching. 351-356 ; 1982.
- Hunt, David E. "Learning Style and the Interdependence of Practice and Theory." Phi Delta Kappan. 9 : 647 : May, 1981. .

- Ismail, Yasoff. "A Study of Relationships between Achievement Motivation and Learning Styles of Group of Malaysian Students Attending Northern Illinois University," Dissertation Abstracts International. 43 : 2304 - A ; January, 1983.
- Keefe, Jame W. "School Applications of Learning Style Concept," in Student Learning Style : Diagnosing and Prescribing Programs. p. 131. Edited by J.W. Keefe. Reston Va : National Association of Secondary School Principle, 1978.
- Kolb, David A. Organization Psychology : An Experimental Approach. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1984.
- Kolb, David A., I. M. Rubin and K. M. McIntyre. Organization Psychology : An Experimental Approach. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Inc, 1971.
- Lex, James Joseph. "Attitude Change of Seminary Students Associated with a Course in Group Dynamic," Dissertation Abstracts International. 33 : 6093 - A : May, 1975.
- Mann, Richard D. and others. The College Classroom : Conflict Change and Learning. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1976.
- Page, Terry, J.B. Thomas and A.R. Marchall. International Dictionary of Education. New York : The Anchor Press Ltd., 1977.
- Partridge, Rebecca. "Learning Styles : A Review of Selected Models." Journal of Nursing Education. 1983.
- Reichman, Sheryl and Anthony Grasha. Work Handout on Learning Styles. Ohio : Faculty Resource Center, University of Cineinnati, 1975.
- Smith, L.H. Learning Styles : Measurement and Education Significance. Unpublished Ph.D. Dissertation, University of Connecticut, 1976.
- Witkin, H. A. "Perception of Body Position and of the Position of Visual Field," Psychological Monographs. 1949.
- . "Perception of the Upright When the Direction of the Force Acting on the Body Is Changed." Journal of Experimental Psychology. 1950.
- . "Further Studies of Perception of the Upright When the Direction of the Force Acting on the Body Is Changed," Journal of Experimental Psychology. 1952.

- Witkin, H. A. and S. E. Asch. "Studies in Space Orientation. IV. Further Experiments on Perception of the Upright with Displaced Visual Fields." Journal of Experimental Psychology, 1948.
- Witkin, H.A. and others. "Field - Dependent and Field - Independent Cognitive Styles and Their Education Implications." Review of Education Research. 47 : 1-64 : Winter, 1977.
- Wolfe, Donald M. and David A. Kolb. "Career Development Personal Growth, and Experiential Learning." Reading in : Organizational Psychology. p. 125 - 153. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1984.

ภาคผนวก ก  
หนังสือแน



ที่ ทม 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ มีนาคม 2537

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวชนพร ศรีพงษ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท  
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอ  
ความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "แบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน"  
ทั้งนี้ ขอให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 4 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนมีนาคม - สิงหาคม 2537  
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ  
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ภาคผนวก ข  
แบบสอบถามแบบการ เรียนของนักศึกษา

## แบบสอบถาม

### เรื่อง

แบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

---

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบการเรียนของนักศึกษา ที่ใช้ในการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ คำตอบต่าง ๆ ไม่มีคำตอบใดที่ถูกและไม่มีคำตอบใดที่ผิด เป็นเพียงบอกให้ทราบถึงการตอบคำถามว่านักศึกษาแต่ละคนมีลักษณะการเรียนในแบบใดเท่านั้น จึงขอให้ท่านตอบตามความเป็นจริง คำตอบเหล่านี้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะนำไปใช้ปรับปรุงเทคนิคและวิธีการเรียนการสอนพยาบาล เพื่อให้มีความเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน แบ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีทั้งหมด 60 ข้อ

โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน แบ่งเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย  ลงใน [ ] หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ระดับชั้นปีที่ท่านกำลังศึกษา

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

2. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของปีการศึกษาที่ผ่านมา (เฉพาะชั้นปีที่ 1 ให้ตอบระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย)

3.01 ขึ้นไป

2.01 - 3.00

ต่ำกว่า 2.00

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย  ลงในช่องทางขวามือที่สอดคล้องกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยแบ่งระดับความคิดเห็นของท่านออกเป็น

- |   |         |                |
|---|---------|----------------|
| 5 | หมายถึง | เห็นด้วยมาก    |
| 4 | หมายถึง | เห็นด้วย       |
| 3 | หมายถึง | ไม่แน่ใจ       |
| 2 | หมายถึง | ไม่เห็นด้วย    |
| 1 | หมายถึง | ไม่เห็นด้วยมาก |

ลำดับ ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วยมาก
		5	4	3	2	1
1.	ข้าพเจ้านับใจว่าสามารถเรียนเนื้อหา วิชาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง .....					
2.	ข้าพเจ้าไม่ค่อยสนใจต่อกิจกรรมใน ชั้นเรียนเท่าใดนัก .....					
3.	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นกลุ่มมากกว่าทำตามลำพังคนเดียว .....					
4.	ข้าพเจ้าจะยึดเอาความรู้ที่ได้จากการ บรรยายของอาจารย์ว่า เป็นสิ่งที่ ถูกต้องที่สุด .....					
5.	ในการอภิปรายในชั้นเรียนทุกครั้ง ข้าพเจ้าจะต้องแข่งขันกับเพื่อนเพื่อให้ ความคิดของข้าพเจ้าเป็นที่ยอมรับ ...					
6.	ข้าพเจ้าพยายามเข้าร่วมกิจกรรมในชั้น เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ทุกรูปแบบ .....					
7.	ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่เรียน ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ .....					
8.	เนื้อหาตอนใดที่เรียนแล้วไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะผ่านเนื้อหาวิชาตอนนั้นไป ..					
9.	ข้าพเจ้าพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอยู่เสมอ...					
10.	ข้าพเจ้าจะเรียนเนื้อหาวิชาการพยาบาล ที่อาจารย์กำหนดให้เรียนเท่านั้น .....					

ลำดับ ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วยมาก
		5	4	3	2	1
11.	ข้าพเจ้าพยายามคิดหาเทคนิควิธีปฏิบัติ การพยาบาลที่จะช่วยเสริมให้ข้าพเจ้า ปฏิบัติการพยาบาลได้ดี.....					
12.	ข้าพเจ้าได้รับความรู้จากการเรียนใน ชั้นมากกว่าการศึกษาด้วยตนเอง.....					
13.	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายตาม ความคิดและวิธีการของตนเอง โดยไม่ คำนึงว่าเพื่อนคนอื่นจะทำอย่างไร.....					
14.	ข้าพเจ้ารู้สึกเฉย ๆ เมื่อขาดเรียน ..					
15.	ข้าพเจ้าชอบให้อาจารย์และนักศึกษามี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อทำให้นักศึกษา กล้าแสดงออก .....					
16.	ข้าพเจ้ามักปฏิบัติตามการพยาบาลตามความ คิดเห็นของอาจารย์และเพื่อน ๆ มาก กว่าความคิดเห็นของตนเอง.....					
17.	ข้าพเจ้าจะพยายามหาวิธีการแก้ปัญหา ให้ได้ก่อนคนอื่นเสมอ .....					
18.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจัดกิจกรรมในชั้น เรียนโดยทั่วไปน่าสนใจ.....					
19.	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานมากเกินไปทำ ให้นักศึกษาไม่มีโอกาสได้พัฒนาแนวความ คิดของตนเอง.....					

ลำดับ ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มาก 5	เห็นด้วย 4	ไม่ แน่ใจ 3	ไม่ เห็นด้วย 2	ไม่เห็น ด้วยมาก 1
20.	ข้าพเจ้า เลือกฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยที่ไม่ต้องเผชิญหน้ากับอาจารย์ ...					
21.	ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาทางการเรียนเสมอ .....					
22.	ข้าพเจ้าคิดว่าอาจารย์เป็นผู้รู้ดีที่สุดว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรศึกษา.....					
23.	ข้าพเจ้าพอใจเมื่อทราบว่าทำคะแนนสอบได้ดีกว่าเพื่อน ๆ.....					
24.	ข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนที่จะอ่านสิ่งอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้าสนใจ.....					
25.	ข้าพเจ้าชอบเลือกศึกษาคณิตศึกษาที่น่าสนใจ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรงกับเรื่องที่กำหนดไว้ให้เรียน.....					
26.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการขาดเรียน .....					
27.	ข้าพเจ้าจะพยายามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนเสมอ เพื่อให้การฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ได้ดี.....					
28.	ข้าพเจ้าพยายามอย่างยิ่งที่จะบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจารย์สอน .....					

ลำดับ ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มาก 5	เห็นด้วย 4	ไม่ แน่ใจ 3	ไม่ เห็นด้วย 2	ไม่เห็น ด้วยมาก 1
29.	ข้าพเจ้าชอบดูหนังสือโดยไม่ให้เพื่อน ๆ ทราบ.....					
30.	ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาต่าง ๆ ที่จัดให้เรียนนี้ มีคุณค่าแก่การเรียนรู้ทางการพยาบาล..					
31.	ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ในการ เรียนฝึกปฏิบัติการพยาบาลด้วยตนเอง .					
32.	ข้าพเจ้าพยายามเลือกวิชาที่รู้ว่าอาจารย์ ให้คะแนนหรือเกรดดี .....					
33.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญของกิจกรรมการ เรียนที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันก่อน กิจกรรมส่วนตัวเสมอ .....					
34.	ข้าพเจ้ามักมโนทัศน์ทางการพยาบาล ปรึกษาเพื่อน ๆ ที่ข้าพเจ้าคิดว่าเก่ง อยู่เสมอ .....					
35.	ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเพื่อนด้านการเรียน ก็ต่อเมื่อไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของ ข้าพเจ้า .....					
36.	ข้าพเจ้าชอบที่จะศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียนในชั้นเรียน..					
37.	ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียน เพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ .....					
38.	ข้าพเจ้าชอบฟังอาจารย์บรรยายโดยไม่ ต้องการให้มีการซักถาม .....					

ลำดับ ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วยมาก
		5	4	3	2	1
39.	ข้าพเจ้าสนุกกับการได้ร่วมกิจกรรมการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้องเรียนปฏิบัติการพยาบาล .....					
40.	ข้าพเจ้าทำข้อสอบที่ออกตรงตามที่อาจารย์สอนได้ดี.....					
41.	ข้าพเจ้าสนใจที่จะทราบว่าการสอบแต่ละครั้งเพื่อนร่วมชั้นสามารถทำคะแนนได้ดีเพียงใด .....					
42.	ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ศาสตร์การพยาบาลอย่างแท้จริงจากการเรียนวิชาที่เรียนในชั้นเรียน.....					
43.	ข้าพเจ้าชอบการเรียนโมดูลที่มีการพยาบาลที่นักศึกษามีโอกาสศึกษามีตัวอย่างที่ตนเองสนใจได้.....					
44.	ข้าพเจ้ายอมรับว่าตนเองไม่มีความรักในวิชาชีพพยาบาลแต่มีเหตุจำเป็นให้ต้องมาเรียน.....					
45.	ข้าพเจ้าพยายามเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนทุกรูปแบบเท่าที่จะทำได้ .....					
46.	ข้าพเจ้ามักจะปฏิบัติตามการพยาบาลตามคำแนะนำของอาจารย์อย่างเคร่งครัด.. ..					
47.	ข้าพเจ้าพยายามมานะในการเรียนพยาบาลเพื่อให้ได้รับคำชมจากเพื่อนและอาจารย์ .....					

ลำดับ ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มาก 5	เห็นด้วย 4	ไม่ แน่ใจ 3	ไม่ เห็นด้วย 2	ไม่เห็น ด้วยมาก 1
48.	ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลข้าพเจ้า ทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกอย่าง ไม่ว่างานนั้นจะน่าสนใจหรือไม่ก็ตาม...					
49.	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลได้ดีด้วยตนเอง...					
50.	เมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตาม กำหนดข้าพเจ้าจะหาข้ออ้างได้เสมอ...					
51.	ข้าพเจ้าพยายามหาเวลาที่จะทำความ รู้จักสนิทสนมกับเพื่อน ๆ เสมอเพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น.....					
52.	เพื่อนมีส่วนช่วยเหลือในด้านการเรียน พยาบาลของข้าพเจ้ามาก.....					
53.	ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานที่ได้รับมอบ หมายให้ดีกว่าคนอื่น ๆ เสมอ .....					
54.	ข้าพเจ้าพยายามเรียนวิชาพยาบาลใน ชั้นเรียนให้ดีที่สุดเท่าที่ข้าพเจ้าสามารถ ทำได้.....					
55.	ข้าพเจ้า เลือกวิชาที่จะ เรียนตามที่ ข้าพเจ้าสนใจโดยไม่คำนึงถึงคะแนน หรือเกรด .....					
56.	เมื่อมีปัญหาในการเรียนฝึกปฏิบัติการ พยาบาลข้าพเจ้ามักหนีปัญหามากกว่าที่ จะพยายามแก้ปัญหา.....					

ลำดับ ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วยมาก
		5	4	3	2	1
57.	ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น .....					
58.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ .....					
57.	ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น .....					
58.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ .....					
57.	ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น .....					
58.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ .....					
57.	ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น .....					
58.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ .....					
57.	ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น .....					
58.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ .....					
57.	ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น .....					
58.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ .....					
57.	ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น .....					
58.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ .....					

ภาคผนวก ค  
คำดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ  
ลักษณะ เฉพาะกลุ่มพฤติกรรม

ตาราง 13 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม

ข้อที่	ค่าดัชนี IC	ข้อที่	ค่าดัชนี IC	ข้อที่	ค่าดัชนี IC
1	1	11	0.6	21	0.6
2	1	12	0.6	22	1
3	1	13	1	23	1
4	1	14	1	24	1
5	1	15	0.6	25	1
6	1	16	1	26	1
7	1	17	1	27	0.6
8	1	18	0.6	28	1
9	0.6	19	0.6	29	1
10	1	20	1	30	0.6

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าดัชนี IC	ข้อที่	ค่าดัชนี IC	ข้อที่	ค่าดัชนี IC
31	1	41	1	51	0.6
32	0.6	42	0.6	52	1
33	0.6	43	0.6	53	1
34	1	44	0.6	54	0.6
35	1	45	0.6	55	1
36	0.6	46	0.6	56	1
37	1	47	1	57	1
38	1	48	1	58	0.6
39	0.6	49	0.6	59	1
40	0.6	50	1	60	0.6

ภาคผนวก ง  
คำอธิบายจำนวนและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล  
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อที่	t	ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	3.8267	11	1.7782	21	2.6138
2	5.5285	12	2.7137	22	5.4673
3	3.1426	13	2.5533	23	3.8791
4	2.1444	14	4.0695	24	7.1644
5	3.2660	15	2.7328	25	3.3395
6	4.7420	16	3.6486	26	5.1855
7	2.0412	17	2.8406	27	4.0194
8	6.5601	18	2.3407	28	3.7552
9	3.0000	19	3.0321	29	2.0005
10	2.7813	20	3.4286	30	5.0035

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	t	ข้อที่	t	ข้อที่	t
31	3.5131	41	3.6965	51	3.2422
32	3.3418	42	4.4908	52	2.7885
33	6.0634	43	2.7572	53	3.7712
34	4.2892	44	7.5892	54	6.5616
35	5.9153	45	3.2737	55	2.5106
36	5.6309	46	5.5722	56	5.5627
37	2.0097	47	5.5380	57	3.3395
38	2.7058	48	6.1213	58	2.3858
39	5.0311	49	4.8129	59	2.7059
40	3.5809	50	3.3589	60	7.9752

ตาราง 15 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบการ เรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา  
เอกชน จำแนกตามแบบการ เรียนแต่ละด้านและค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ

จำแนกตามแบบการ เรียนแต่ละด้าน	ค่าความเชื่อมั่น
แบบอิสระ	0.6092
แบบหลัก เลียง	0.8440
แบบร่วมมือ	0.8078
แบบพึ่งพา	0.7341
แบบแข่งขัน	0.7987
แบบมีส่วนร่วม	0.8359
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ	0.8692

ภาคผนวก จ  
ตารางค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน  
ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีต่อ  
แบบการเรียนแต่ละแบบเป็นรายข้อ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบอิสระ

แบบการเรียนแบบอิสระ	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
1. ข้าพเจ้ามั่นใจว่าสามารถเรียนเนื้อหาวิชาการพยาบาลได้ด้วยตนเอง	2.80	0.90
7. ข้าพเจ้าชอบคิดและศึกษาเรื่องที่จะเรียนก่อนเข้าฟังคำบรรยาย	3.40	0.81
13. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายตามความคิดและวิธีการของตนเอง โดยไม่คำนึงว่าเพื่อนคนอื่นจะทำอย่างไร	2.11	0.90
19. ข้าพเจ้าคิดว่าการให้งานมากเกินไปทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสได้พัฒนาแนวความคิดของตนเอง	3.39	1.11
25. ข้าพเจ้าชอบเลือกศึกษาค้นคว้าที่สนใจ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรงกับเรื่องที่กำหนดไว้ให้เรียน	3.60	0.90
31. ข้าพเจ้าจะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนฝึกปฏิบัติการพยาบาลด้วยตัวเอง	3.39	0.99
37. ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ	3.54	0.79
43. ข้าพเจ้าชอบการเรียนแบบที่ให้นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษามีโอกาสศึกษาค้นคว้าตัวอย่างที่ตนเองสนใจได้	3.90	0.77

ตาราง 16 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบอิสระ	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
49. ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลได้ดีด้วยตนเอง	3.23	0.73
55. ข้าพเจ้าเลือกวิชาที่จะเรียนตามที่ข้าพเจ้าสนใจโดยไม่คำนึงถึงคะแนนหรือเกรด	3.23	1.09
รวม	3.26	0.39

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบพลิกเลี้ยง

แบบการเรียนแบบพลิกเลี้ยง	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
2. ข้าพเจ้าสนใจกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ การพยาบาลที่กำหนดให้ไม่มากนัก	2.27	0.95
8. เนื้อหาตอนที่เรียนแล้วไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะผ่านเนื้อหาวิชานั้นไป	2.26	0.89
14. ข้าพเจ้ารู้สึกเฉย ๆ เมื่อขาดเรียน	1.62	0.81
20. ข้าพเจ้าเลือกฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอ ผู้ป่วยที่ไม่ต้องเผชิญหน้ากับอาจารย์	2.39	1.01
26. เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ เสร็จ ข้าพเจ้ามักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยการขาดเรียน	1.66	0.81
32. ข้าพเจ้าพยายามเลือกเรียนวิชาที่รู้ว่า อาจารย์ให้คะแนนหรือเกรดดี	2.65	1.04
38. ข้าพเจ้าขอพึ่งอาจารย์บรรยายโดยไม่ ต้องการให้มีการซักถาม	2.66	1.05
44. ข้าพเจ้ายอมรับว่าตนเองไม่มีความรัก ในวิชาชีพพยาบาลแต่มีเหตุจำเป็นให้ ต้องมาเรียน	2.25	1.18
50. เมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตาม ตามกำหนดข้าพเจ้าจะหาข้ออ้างได้เสมอ	2.08	0.85
56. เมื่อมีปัญหาในการเรียนฝึกปฏิบัติการ พยาบาลข้าพเจ้ามักหนีปัญหามากกว่าที่ จะพยายามแก้ปัญหา	2.00	0.92
รวม	2.18	0.50

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบร่วมมือ

แบบการเรียนแบบร่วมมือ	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณคิดเห็นของเพื่อนช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดี	3.61	0.75
9. ข้าพเจ้าพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอยู่เสมอ	4.34	0.61
15. ข้าพเจ้าชอบให้อาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันเพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ดีที่สุด	4.73	0.57
21. ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาการเรียนเสมอ	3.84	0.67
27. ข้าพเจ้าจะพยายามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนเสมอเพื่อให้การฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ได้ดี	4.21	0.66
33. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันก่อนกิจกรรมส่วนตัวเสมอ	4.05	0.75
39. ข้าพเจ้าสนุกกับการได้ร่วมกิจกรรมการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้องเรียนปฏิบัติการพยาบาล	4.03	0.76
45. ข้าพเจ้าพยายามเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนพยาบาลทุกรูปแบบเท่าที่จะทำได้	4.01	0.79
51. ข้าพเจ้าพยายามหาเวลาที่จะทำความรู้จักสนิทสนมกับเพื่อนๆ เสมอเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.07	0.77

ตาราง 18 (ต่อ)

แบบการ เรียนแบบร่วมมือ	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
57. ข้าพเจ้าจะ เตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น	3.59	0.84
รวม	4.05	0.39

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
ที่มติดำเนินการเรียนแบบพึ่งพา

แบบการเรียนแบบพึ่งพา	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
4. ข้าพเจ้ายึดเอาความรู้ที่ได้จากการบรรยายของอาจารย์ เป็นแหล่งความรู้เท่านั้น	2.33	0.89
10. ข้าพเจ้าจะเรียนเนื้อหาวิชาการพยาบาลที่อาจารย์กำหนดให้เรียนเท่านั้น	2.05	0.85
16. ข้าพเจ้ามักปฏิบัติตามการพยาบาลตามความคิดเห็นของอาจารย์และเพื่อน ๆ มากกว่าความคิดเห็นของตนเอง	2.78	0.86
22. ข้าพเจ้าคิดว่าอาจารย์เป็นผู้รู้ดีที่สุดว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรศึกษา	3.67	0.91
28. ข้าพเจ้าพยายามอย่างยิ่งที่จะบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจารย์สอน	4.12	0.79
34. ข้าพเจ้ามักนำมโนทัศน์ทางการพยาบาลปรึกษาเพื่อน ๆ ที่ข้าพเจ้าคิดว่าเก่งอยู่เสมอ	3.31	0.97
40. ข้าพเจ้าทำข้อสอบที่ออกตรงตามที่อาจารย์สอนได้ดี	3.48	0.82
46. ข้าพเจ้ามักจะปฏิบัติตามการพยาบาลตามคำแนะนำของอาจารย์อย่างเคร่งครัด	4.05	0.74
52. เพื่อนมีส่วนช่วยเหลือในด้านการเรียนพยาบาลของข้าพเจ้ามาก	3.94	0.84

ตาราง 19 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบพึ่งพา	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
58. ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์	4.20	0.67
รวม	3.44	0.35

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน

แบบการ เรียนแบบแข่งขัน	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
5. ในการอธิบายในชั้นเรียน ข้าพเจ้าจะแข่งขันกับเพื่อน เพื่อให้ ความคิดของข้าพเจ้าเป็นที่ยอมรับ	2.41	0.95
11. ข้าพเจ้าพยายามคิดหาเทคนิควิธีปฏิบัติ การพยาบาลที่จะช่วยเสริมให้ข้าพเจ้า ปฏิบัติการพยาบาลได้ดี	4.05	0.75
17. ข้าพเจ้าพยายามหาวิธีการแก้ปัญหา ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ได้ก่อน คนอื่นเสมอ	3.18	0.74
23. ข้าพเจ้าพอใจเมื่อทราบว่าทำคะแนนสอบ ได้ดีกว่าเพื่อน ๆ	3.76	0.91
29. ข้าพเจ้าชอบดูหนังสือโดยไม่ให้เพื่อน ๆ ทราบ	2.39	0.99
35. ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเพื่อนด้านการเรียน ก็ต่อเมื่อไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของ ข้าพเจ้า	2.89	1.12
41. ข้าพเจ้าสนใจที่จะทราบว่าผลการสอบ แต่ละครั้งเพื่อนร่วมชั้นสามารถทำ คะแนนได้ดีเพียงใด	3.84	0.81
47. ข้าพเจ้าพยายามมโนะในการเรียน พยาบาลเพื่อให้ได้รับคำชมจาก เพื่อนและอาจารย์	3.22	0.99

ตาราง 20 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบแข่งขัน	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
53. ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีกว่าคนอื่น ๆ เสมอ	3.12	0.85
59. ข้าพเจ้าจะรู้สึกเสียหน้าเป็นอย่างมาก ถ้าไม่ได้แสดงความคิดเห็นก่อนเพื่อน	1.92	0.80
รวม	3.08	0.42

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม

แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
6. ข้าพเจ้าพยายามเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ทุกรูปแบบ	3.95	0.81
12. ข้าพเจ้าได้รับความรู้จากการเรียนในชั้นมากกว่าการศึกษาด้วยวิธีการอื่น	3.39	1.01
18. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยทั่วไปน่าสนใจ	3.65	0.85
24. ข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนที่จะทำสิ่งอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้าอยากทำ	3.98	0.85
30. ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาต่าง ๆ ที่จัดให้เรียนนี้มีคุณค่าแก่การเรียนรู้ทางการพยาบาล	4.23	0.85
36. ข้าพเจ้าชอบที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการพยาบาลที่เรียนในชั้นเรียน	3.77	0.77
42. ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ศาสตร์การพยาบาลอย่างแท้จริงจากการเรียนวิชาที่เรียนในชั้นเรียน	3.33	0.93
48. ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกอย่างไม่ว่างานนั้นจะน่าสนใจหรือไม่ก็ตาม	4.10	0.67
54. ข้าพเจ้าพยายามเรียนวิชาพยาบาลในชั้นเรียนให้ดีที่สุดเท่าที่ข้าพเจ้าสามารถทำได้	4.37	0.67

ตาราง 21 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	(N = 429)	
	$\bar{X}$	S
60. ข้าพเจ้าเลือกที่นั่งในชั้นเรียนที่สามารถ ได้ยินอาจารย์ชัดเจน	4.17	0.92
รวม	3.89	0.43

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
ที่มีต่อแบบการเรียนแบบอิสระ จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบอิสระ	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ข้าพเจ้ามั่นใจว่าสามารถเรียนเนื้อหา วิชาการพยาบาลได้ด้วยตนเอง	2.80	0.91	2.69	0.90	2.72	0.90	2.99	0.88
7. ข้าพเจ้าชอบคิดและศึกษาเรื่องที่จะเรียน ก่อนเข้าฟังคำบรรยาย	3.72	0.71	3.42	0.77	3.10	0.80	3.26	0.83
13. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายตาม ความคิดและวิธีการของตนเอง โดยไม่ คำนึงว่าเพื่อนคนอื่นจะอย่างไร	1.98	0.90	1.99	0.81	2.24	0.86	2.26	1.01
19. ข้าพเจ้าคิดว่าการให้งานมากเกินไปทำ ให้นักศึกษาไม่มีโอกาสได้พัฒนาแนวความ คิดของตนเอง	3.26	1.15	3.07	1.08	3.16	1.02	3.66	1.05
25. ข้าพเจ้าชอบเลือกศึกษารณีศึกษาที่น่า สนใจ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรงกับเรื่อง ที่กำหนดไว้ให้เรียน	3.63	0.96	3.53	0.91	3.69	0.81	3.57	0.89
31. ข้าพเจ้าจะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการ เรียนฝึกปฏิบัติการพยาบาลด้วยตัวเอง	3.24	1.02	3.35	1.03	3.55	0.97	3.47	0.92
37. ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียน เพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ	3.83	0.76	3.56	0.76	3.32	0.79	3.36	0.74
43. ข้าพเจ้าชอบการเรียนแบบอิสระที่ พยาบาลที่นักศึกษามีโอกาสศึกษารณี ตัวอย่างที่ตนเองสนใจได้	3.98	0.79	3.94	0.76	3.72	0.82	3.90	0.71

ตาราง 22 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบอิสระ	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
49. ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลได้ด้วยตนเอง	3.20	0.76	3.16	0.61	3.30	0.82	3.25	0.71
55. ข้าพเจ้าเลือกวิชาที่จะเรียนตามที่ ข้าพเจ้าสนใจโดยไม่คำนึงถึงคะแนน หรือเกรด	3.13	1.06	3.09	1.08	3.18	1.11	3.54	1.06
รวม	3.28	0.38	3.18	0.39	3.24	0.37	3.33	0.41

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
ที่ติดต่อแบบการเรียนแบบหลักเล็ง จำนวนตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบหลักเล็ง	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
2. ข้าพเจ้าสนใจกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ การพยาบาลที่กำหนดให้ไม่มากนัก	2.33	1.02	2.12	0.87	2.36	0.99	2.26	0.92
8. เนื้อหาตอนใดที่เรียนแล้วไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะผ่านเนื้อหาวิชาตอนนั้นไป	2.13	0.95	2.26	0.75	2.29	0.83	2.38	0.97
14. ข้าพเจ้ารู้สึกเฉย ๆ เมื่อขาดเรียน	1.46	0.68	1.57	0.76	1.78	0.96	1.72	0.83
20. ข้าพเจ้าเลือกฝึกปฏิบัติการพยาบาลใน หอผู้ป่วยที่ไม่ต้องเผชิญหน้ากับอาจารย์	2.29	0.96	2.18	0.94	2.45	1.08	2.66	1.03
26. เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ เสร็จ ข้าพเจ้ามักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยการขาดเรียน	1.47	0.64	1.56	0.77	1.70	0.88	1.87	0.90
32. ข้าพเจ้าพยายามเลือกเรียนวิชาที่รู้ว่า อาจารย์ให้คะแนนหรือเกรดดี	2.67	1.07	2.56	1.02	2.66	1.04	2.69	1.01
38. ข้าพเจ้าขอฟังอาจารย์บรรยายโดยไม่ ต้องการให้มีการซักถาม	2.37	0.97	2.76	1.08	2.80	1.13	2.79	1.00
44. ข้าพเจ้ายอมรับว่าตนเองไม่มีความรัก ในวิชาชีพพยาบาลแต่มีเหตุจำเป็นให้ ต้องมาเรียน	1.88	1.06	2.18	1.10	2.50	1.23	2.53	1.24

ตาราง 23 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบหลักเลียง	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
50. เมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตาม ตามกำหนดข้าพเจ้าจะหาข้ออ้างได้เสมอ จะพยายามแก้ปัญหาคือ	1.96	0.80	2.13	0.88	2.04	0.88	2.19	0.82
56. เมื่อมีปัญหในการเรียนฝึกปฏิบัติการ พยาบาลข้าพเจ้ามักหนีปัญหามากกว่าที่ จะพยายามแก้ปัญหาคือ	1.83	0.91	2.01	0.89	2.11	1.06	2.10	0.79
รวม	2.04	0.48	2.14	0.43	2.27	0.52	2.32	0.51

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
ที่มีต่อแบบการเรียนแบบร่วมมือ จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบร่วมมือ	นักศึกษา ชั้นปี 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปี 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปี 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปี 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าความคิดเห็นของเพื่อน ช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดี	3.62	0.78	3.64	0.68	3.57	0.78	3.61	0.76
9. ข้าพเจ้าพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอยู่เสมอ	4.51	0.65	4.31	0.54	4.29	0.56	4.22	0.63
15. ข้าพเจ้าชอบให้อาจารย์และนักศึกษามี ความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันเพื่อทำให้นักศึกษา เรียนรู้ได้ดีที่สุด	4.80	0.52	4.76	0.47	4.59	0.76	4.73	0.51
21. ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา การเรียนเสมอ	4.02	0.62	3.85	0.68	3.75	0.66	3.70	0.68
27. ข้าพเจ้าจะพยายามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนเสมอเพื่อ ให้การฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ได้ดี	4.42	0.64	4.32	0.60	3.98	0.66	4.04	0.63
33. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญของกิจกรรมการ เรียนที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันก่อน กิจกรรมส่วนตัวเสมอ	4.29	0.66	4.10	0.69	3.79	0.86	3.94	0.74
39. ข้าพเจ้าสนุกกับการได้ร่วมกิจกรรมการ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้องเรียนปฏิบัติ การพยาบาล	4.22	0.74	4.13	0.79	3.88	0.74	3.85	0.73
45. ข้าพเจ้าพยายามเข้าร่วมในกิจกรรมการ เรียนพยาบาลทุกรูปแบบเท่าที่จะทำได้	4.17	0.68	4.02	0.74	3.91	0.91	3.88	0.81

ตาราง 24 (ต่อ)

แบบการ เรียนแบบร่วมมือ	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
51. ข้าพเจ้าพยายามหา เวลาที่จะทำความ รู้จักสนิทสนมกับเพื่อน ๆ เสมอเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.30	0.75	4.12	0.96	3.29	0.83	3.88	0.73
57. ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมา ล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดง ความคิดเห็น	3.29	0.72	3.63	0.79	3.39	0.93	3.33	0.81
รวม	4.23	0.35	4.09	0.37	3.91	0.38	3.92	0.37

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบฟังพา จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบฟังพา	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
4. ข้าพเจ้ายึดเอาความรู้ที่ได้จากการบรรยายของอาจารย์ เป็นแหล่งความรู้เท่านั้น	2.29	0.94	2.34	0.83	2.27	0.80	2.45	0.95
10. ข้าพเจ้าจะเรียนเนื้อหาวิชาการพยาบาลที่อาจารย์กำหนดให้เรียนเท่านั้น	2.39	0.86	2.47	0.86	2.56	0.78	2.61	0.90
16. ข้าพเจ้ามักปฏิบัติตามการพยาบาลตามความคิดเห็นของอาจารย์และเพื่อน ๆ มากกว่าความคิดเห็นของตนเอง	2.89	0.81	2.82	0.92	2.65	0.88	2.75	0.84
22. ข้าพเจ้าคิดว่าอาจารย์เป็นผู้รู้ดีที่สุดว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรศึกษา	3.89	0.88	3.84	0.89	3.48	0.89	3.40	0.90
28. ข้าพเจ้าพยายามอย่างยิ่งที่จะบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจารย์สอน	4.29	0.82	4.15	0.65	4.02	0.78	3.97	0.86
34. ข้าพเจ้ามักนำมโนทัศน์ทางการพยาบาลปรึกษาเพื่อน ๆ ที่ข้าพเจ้าคิดว่าเก่งอยู่เสมอ	3.35	1.01	3.40	0.94	3.22	1.01	3.23	0.91
40. ข้าพเจ้าทำข้อสอบที่ออกตรงตามที่อาจารย์สอนได้ดี	3.65	0.76	3.36	0.82	3.43	0.83	3.44	0.84
46. ข้าพเจ้ามักจะปฏิบัติตามการพยาบาลตามคำแนะนำของอาจารย์อย่างเคร่งครัด	4.25	0.62	4.61	0.73	3.96	0.71	3.79	0.84

ตาราง 25 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบพึ่งพา	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
52. เพื่อนมีส่วนช่วยเหลือในด้านการเรียน พยาบาลของข้าพเจ้ามาก	4.20	0.76	4.12	0.63	3.72	0.98	3.65	0.92
58. ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์	4.39	0.59	4.30	0.54	4.10	0.73	3.97	0.75
รวม	3.56	0.36	3.50	0.33	3.34	0.38	3.33	0.32

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบแข่งขัน จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบแข่งขัน	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
5. ในการอธิบายในชั้นเรียน ข้าพเจ้าจะแข่งขันกับเพื่อน เพื่อให้ ความคิดของข้าพเจ้า เป็นที่ยอมรับ	2.25	0.99	2.60	0.99	2.35	0.88	2.49	0.90
11. ข้าพเจ้าพยายามคิดหาเทคนิควิธีปฏิบัติ การพยาบาลที่จะช่วยเสริมให้ข้าพเจ้า ปฏิบัติการพยาบาลได้ดี	4.18	0.77	4.10	0.76	4.01	0.69	3.89	0.77
17. ข้าพเจ้าพยายามหาวิธีการแก้ปัญหา ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ได้ก่อน คนอื่นเสมอ	3.19	0.77	3.10	0.70	3.15	0.73	3.30	0.75
23. ข้าพเจ้าพอใจเมื่อทราบว่าทำคะแนนสอบ ได้ดีกว่าเพื่อน ๆ	3.64	0.88	3.70	0.96	3.84	0.92	3.89	0.88
29. ข้าพเจ้าชอบดูหนังสือโดยไม่ให้เพื่อน ๆ ทราบ	2.38	0.95	2.27	0.92	2.32	0.98	2.58	1.10
35. ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเพื่อนด้านการเรียน ก็ต่อเมื่อไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของ ข้าพเจ้า	2.87	1.19	2.95	2.07	2.76	1.12	2.99	1.06
41. ข้าพเจ้าสนใจที่จะทราบว่า การสอบ แต่ละครั้ง เพื่อนร่วมชั้นสามารถทำ คะแนนได้ดีเพียงใด	3.90	0.72	3.85	0.82	3.70	0.91	3.89	0.80

ตาราง 26 (ต่อ)

แบบการ เรียนแบบแข่งขัน	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
47. ข้าพเจ้าพยายามมุ่งมาดในการเรียน พยาบาลเพื่อให้ได้รับคำชมจาก เพื่อนและอาจารย์	3.34	1.02	3.36	0.92	3.05	1.05	3.08	0.94
53. ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบ หมายให้ดีกว่าคนอื่น ๆ เสมอ	3.04	0.82	3.14	0.83	3.13	0.78	3.19	0.95
59. ข้าพเจ้าจะรู้สึกเสียหน้าเป็นอย่างมาก ถ้าไม่ได้แสดงความคิดเห็นก่อนเพื่อน	1.85	0.72	1.88	0.77	1.94	0.92	2.02	0.80
รวม	3.07	0.42	3.09	0.39	3.03	0.41	3.13	0.44

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
6. ข้าพเจ้าพยายามเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ทุกรูปแบบ	4.04	0.83	4.00	0.74	3.89	0.81	3.84	0.86
12. ข้าพเจ้าได้รับความรู้จากการเรียนในชั้นมากกว่าการศึกษาด้วยวิธีการอื่น	3.34	0.99	3.36	0.97	3.59	1.00	3.31	1.08
18. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยทั่วไปน่าสนใจ	3.86	0.76	3.71	0.82	3.61	0.84	3.38	0.86
24. ข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนที่จะทำสิ่งอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้าอยากทำ	4.18	0.76	4.03	0.86	3.81	0.89	3.84	0.84
30. ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาต่าง ๆ ที่จัดให้เรียนนี้มีคุณค่าแก่การเรียนรู้ทางการพยาบาล	4.33	0.86	4.27	0.75	4.00	0.95	4.28	0.80
36. ข้าพเจ้าชอบที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการพยาบาลที่เรียนในชั้นเรียน	4.01	0.66	3.84	0.71	3.48	0.82	3.67	0.82
42. ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ศาสตร์การพยาบาลอย่างแท้จริงจากการเรียนวิชาที่เรียนในชั้นเรียน	3.48	0.94	3.44	0.87	3.16	0.92	3.19	0.96
48. ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกอย่างไม่ว่างานนั้นจะน่าสนใจหรือไม่ก็ตาม	4.20	0.68	4.07	0.66	4.07	0.57	4.03	0.73

ตาราง 27 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (N=126)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (N=104)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (N=96)		นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 (N=103)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
54. ข้าพเจ้าพยายามเรียนวิชาพยาบาลใน ชั้นเรียนให้ดีที่สุดเท่าที่ข้าพเจ้าสามารถ ทำได้	4.63	0.53	4.38	0.60	4.28	0.71	4.10	0.73
60. ข้าพเจ้าเลือกที่นั่งในชั้นเรียนที่สามารถ ได้ยินอาจารย์ชัดเจน	4.40	0.71	4.21	0.77	3.99	1.07	4.04	1.07
รวม	4.05	0.36	0.93	0.39	3.79	0.47	3.77	0.45

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบอิสระ จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบการเรียนแบบอิสระ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ข้าพเจ้านั้นใจว่าสามารถเรียนเนื้อหาวิชาการพยาบาลได้ด้วยตนเอง	2.74	0.94	2.86	2.89	2.54	0.90
7. ข้าพเจ้าชอบคิดและศึกษาเรื่องที่จะเรียนก่อนเข้าฟังคำบรรยาย	3.43	0.77	3.37	0.83	3.44	0.68
13. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายตามความคิดและวิธีการของตนเอง โดยไม่คำนึงว่าเพื่อนคนอื่นจะอย่างไร	2.26	1.03	2.03	0.85	2.38	0.98
19. ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานมากเกินไปทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสได้พัฒนาแนวความคิดของตนเอง	3.59	1.07	3.36	1.10	2.29	1.17
25. ข้าพเจ้าชอบเลือกศึกษาค้นคว้าที่สนใจ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรงกับเรื่องที่กำหนดไว้ให้เรียน	3.74	0.85	3.59	0.91	3.46	0.90
31. ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนฝึกปฏิบัติการพยาบาลด้วยตัวเอง	3.63	1.00	3.38	0.99	3.08	0.94
37. ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ	3.59	0.77	3.50	0.80	3.71	0.71
43. ข้าพเจ้าชอบการเรียนมนุทัศน์การพยาบาลที่นักศึกษามีโอกาสศึกษาค้นคว้าตัวอย่างที่ตนเองสนใจได้	3.81	0.84	3.92	0.75	3.88	0.84

ตาราง 28 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบอิสระ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
49. ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลได้ดีด้วยตนเอง	3.37	0.78	3.20	0.72	3.21	0.68
55. ข้าพเจ้าเลือกวิชาที่จะเรียนตามที่ข้าพเจ้าสนใจโดยไม่คำนึงถึงคะแนนหรือเกรด	3.46	1.13	3.21	1.09	3.06	1.00
รวม	3.36	0.38	3.24	0.39	3.20	0.37

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบหลักเลียง จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบหลักเลียง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
2. ข้าพเจ้าสนใจกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ การพยาบาลที่กำหนดให้ไม่มากนัก	2.23	0.97	2.26	0.95	2.38	1.00
8. เนื้อหาตอนใดที่เรียนแล้วไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะผ่านเนื้อหาวิชาตอนนั้นไป	2.13	0.88	2.26	0.88	2.44	0.92
14. ข้าพเจ้ารู้สึกเฉย ๆ เมื่อขาดเรียน	1.56	0.88	1.63	0.81	1.65	0.73
20. ข้าพเจ้าเลือกฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอ ผู้ป่วยที่ไม่ต้องเผชิญหน้ากับอาจารย์	2.51	1.11	2.36	1.01	2.40	0.89
26. เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ เสร็จ ข้าพเจ้ามักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยการขาดเรียน	1.57	0.81	1.68	0.81	1.69	0.83
32. ข้าพเจ้าพยายามเลือกเรียนวิชาที่รู้ว่า อาจารย์ให้คะแนนหรือเกรดดี	2.57	1.03	2.64	1.05	2.81	0.96
38. ข้าพเจ้าชอบฟังอาจารย์บรรยายโดยไม่ ต้องการให้มีการซักถาม	2.60	1.10	2.68	1.06	2.63	1.00
44. ข้าพเจ้ายอมรับว่าตนเองไม่มีความรัก ในวิชาชีพพยาบาลแต่มีเหตุจำเป็นให้ ต้องมาเรียน	2.33	1.19	2.26	1.19	2.04	1.07

ตาราง 29 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบหลักเฉียง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
50. เมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามกำหนดข้าพเจ้าจะหาข้ออ้างได้เสมอ จะพยายามแก้ปัญหา	1.17	0.88	2.04	0.84	2.17	0.83
56. เมื่อมีปัญหาในการเรียนฝึกปฏิบัติการพยาบาลข้าพเจ้ามักหนีปัญหามากกว่าที่จะพยายามแก้ปัญหา	1.97	0.96	1.99	0.90	2.08	1.01
รวม	2.16	0.49	2.18	0.51	2.23	0.43

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบร่วมมือ จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบร่วมมือ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณคิดเห็นของเพื่อนช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดี	3.67	0.77	3.56	0.76	3.90	0.52
9. ข้าพเจ้าพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอยู่เสมอ	4.39	0.64	4.35	0.57	4.25	0.76
15. ข้าพเจ้าขอให้อาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ดีที่สุด	4.74	0.50	4.72	0.60	4.77	0.47
21. ข้าพเจ้าขอช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาการเรียนเสมอ	3.91	0.70	3.85	0.65	3.69	0.72
27. ข้าพเจ้าจะพยายามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนเสมอเพื่อให้การฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ได้ดี	4.21	0.63	4.21	0.65	4.19	0.70
33. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันก่อนกิจกรรมส่วนตัวเสมอ	3.91	0.81	4.06	0.75	4.17	0.69
39. ข้าพเจ้าสนุกกับการได้ร่วมกิจกรรมการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้องเรียนปฏิบัติการพยาบาล	4.00	0.76	4.03	0.78	4.10	0.66

ตาราง 30 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบร่วมมือ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
45. ข้าพเจ้าพยายามเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนพยาบาลทุกรูปแบบเท่าที่จะทำได้	3.94	0.85	4.02	0.76	4.04	0.87
51. ข้าพเจ้าพยายามหาเวลาที่จะทำความรู้จักสนิทสนมกับเพื่อน ๆ เสมอเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3.97	0.82	4.07	0.78	4.19	0.61
57. ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอ่านหนังสือมาล่วงหน้าสำหรับวิชาที่ต้องมีการแสดงความคิดเห็น	3.54	1.00	3.59	0.82	3.67	0.75
รวม	4.03	0.41	4.04	0.39	4.10	0.33

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบฟังพา จำแนกตามตัวแปรชั้นปี

แบบการเรียนแบบฟังพา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
4. ข้าพเจ้ายึดเอาความรู้ที่ได้จากการบรรยายของอาจารย์ เป็นแหล่งความรู้เท่านั้น	2.44	0.86	2.28	0.87	2.54	0.97
10. ข้าพเจ้าจะเรียนเนื้อหาวิชาการพยาบาลที่อาจารย์กำหนดให้เรียนเท่านั้น	2.47	0.83	2.49	0.85	2.60	0.96
16. ข้าพเจ้ามักปฏิบัติตามพยาบาลตามความคิดเห็นของอาจารย์และเพื่อน ๆ มากกว่าความคิดเห็นของตนเอง	2.66	0.58	2.77	0.86	3.02	0.86
22. ข้าพเจ้าคิดว่าอาจารย์เป็นผู้รู้ที่สุดว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรศึกษา	3.63	0.85	3.65	0.85	3.85	0.71
28. ข้าพเจ้าพยายามอย่างยิ่งที่จะบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจารย์สอน	4.33	0.58	4.09	0.83	4.04	0.74
34. ข้าพเจ้ามักนำมโนทัศน์ทางการพยาบาลปรึกษาเพื่อน ๆ ที่ข้าพเจ้าคิดว่าเก่งอยู่เสมอ	3.24	1.01	3.29	0.96	3.48	0.95
40. ข้าพเจ้าทำข้อสอบที่ออกตรงตามที่อาจารย์สอนได้ดี	3.81	0.84	3.41	0.80	3.42	0.79
46. ข้าพเจ้ามักจะปฏิบัติตามพยาบาลตามคำแนะนำของอาจารย์อย่างเคร่งครัด	4.17	0.70	4.00	0.75	4.23	0.69

ตาราง 31 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบฟังพา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
52. เพื่อนมีส่วนช่วยเหลือในด้านการเรียน						
พยาบาลของข้าพเจ้ามาก	3.80	0.89	3.92	0.87	4.27	0.57
58. ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย						
อย่างดีที่สุดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์	4.27	0.76	4.18	0.65	4.23	0.69
รวม	3.48	0.36	3.41	0.35	3.57	0.29

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบแข่งขัน จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบการเรียนแบบแข่งขัน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
5. ในการอภิปรายในชั้นเรียน ข้าพเจ้าจะแข่งขันกับเพื่อนเพื่อให้ ความคิดของข้าพเจ้าเป็นที่ยอมรับ	2.53	0.94	2.37	0.97	2.56	0.80
11. ข้าพเจ้าพยายามคิดหาเทคนิควิธีปฏิบัติ การพยาบาลที่จะช่วยเสริมให้ข้าพเจ้า ปฏิบัติการพยาบาลได้ดี	4.00	0.78	4.05	0.73	4.13	0.89
17. ข้าพเจ้าพยายามหาวิธีการแก้ปัญหา ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ได้ก่อน คนอื่นเสมอ	3.29	0.68	3.16	0.75	3.17	0.72
23. ข้าพเจ้าพอใจเมื่อทราบว่าทำคะแนนสอบ ได้ดีกว่าเพื่อน ๆ	3.84	0.81	3.76	0.95	3.69	0.83
29. ข้าพเจ้าชอบดูหนังสือโดยไม่ให้เพื่อน ๆ ทราบ	2.21	0.92	2.42	1.01	2.40	0.97
35. ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเพื่อนด้านการเรียน ก็ต่อเมื่อไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของ ข้าพเจ้า	3.03	1.13	2.88	1.13	2.77	1.04
41. ข้าพเจ้าสนใจที่จะทราบว่า การสอบ แต่ละครั้ง เพื่อนร่วมชั้นสามารถทำ คะแนนได้ดีเพียงใด	3.76	0.35	3.86	0.80	3.85	0.62

ตาราง 32 (ต่อ)

แบบการเรียนแบบแข่งขัน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
47. ข้าพเจ้าพยายามมโนะในการเรียน พยาบาลเพื่อให้ได้รับคำชมจาก เพื่อนและอาจารย์	3.23	1.05	3.02	1.00	3.21	0.87
53. ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบ หมายให้ดีกว่าคนอื่น ๆ เสมอ	3.19	0.87	3.11	0.85	3.10	0.83
59. ข้าพเจ้าจะรู้สึกเสียหน้าเป็นอย่างมาก ถ้าไม่ได้แสดงความคิดเห็นก่อนเพื่อน	1.69	0.71	1.96	0.81	1.94	0.81
รวม	3.08	0.37	3.08	0.44	3.09	0.35

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีต่อแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน สูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
	6. ข้าพเจ้าพยายามเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ทุกรูปแบบ	4.10	0.68	3.94	0.83	3.81
12. ข้าพเจ้าได้รับความรู้จากการเรียนในชั้นมากกว่าการศึกษาด้วยวิธีการอื่น	3.49	1.05	3.38	1.01	3.35	0.98
18. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยทั่วไปน่าสนใจ	3.67	0.85	3.62	0.83	3.85	0.80
24. ข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนที่จะทำสิ่งอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้าอยากทำ	3.94	0.96	3.37	0.81	4.10	0.90
30. ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาต่าง ๆ ที่จัดให้เรียนนี้มีคุณค่าแก่การเรียนรู้ทางการพยาบาล	4.31	0.81	4.22	0.86	4.17	0.83
36. ข้าพเจ้าชอบที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาทางการพยาบาลที่เรียนในชั้นเรียน	3.83	0.74	3.74	0.79	3.88	0.70
42. ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ศาสตร์การพยาบาลอย่างแท้จริงจากการเรียนวิชาที่เรียนในชั้นเรียน	3.17	1.08	3.33	0.92	3.54	0.71
48. ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกอย่างไม่ว่างานนั้นจะน่าสนใจหรือไม่ก็ตาม	4.16	0.58	4.08	0.68	4.10	0.69

ตาราง 33 (ต่อ)

แบบการ เรียนแบบมีส่วนร่วม	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน สูง (N = 70)		ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ปานกลาง (N = 31)		ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ต่ำ (N = 48)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
54. ข้าพเจ้าพยายามเรียนวิชาพยาบาลใน ชั้นเรียนให้ดีที่สุดทำให้ข้าพเจ้าสามารถ ทำได้	4.44	0.61	4.33	0.69	4.46	0.58
60. ข้าพเจ้าเลือกที่นั่งในชั้นเรียนที่สามารถ ได้ยินอาจารย์ชัดเจน	4.19	1.15	4.15	0.89	4.31	0.62
รวม	3.93	0.46	3.88	0.43	3.96	0.35

ภาคผนวก ฉ  
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

### รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงษ์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. อาจารย์ ดร.ติลก ติลกานนท์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. ดร.จันทร์จิรา วงษ์ขมทอง อธิการวิทยาลัยคริสเตียน

ภาคผนวก

## ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวชนพร ศรีพงษ์  
 วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 27 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2499  
 สถานที่เกิด จังหวัดกรุงเทพมหานคร  
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 1/19 ซ.สาธุประดิษฐ์ 34 แขวงบางโพงพาง  
 เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120  
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน หัวหน้าแผนกวิชาการและวางแผนพัฒนา  
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยคริสเตียน 124 ถนนสีลม  
 เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2520 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง จากวิทยาลัยครูพระนคร  
 กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2524 กศ.บ. (สังคม) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
 บางแสน จังหวัดชลบุรี

พ.ศ. 2537 กศ.ม. (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
 ประสานมิตร

แบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

บทคัดย่อ  
ของ  
ธนพร ศรีพงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

ตุลาคม 2537

ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามตัวแปรชั้นปีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเจ็ดสถาบัน ซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 429 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบสอบถามแบบการเรียน 6 แบบของไรช์แมนและกราสซา (Reichman and Grasha) ได้แก่ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม แบบสอบถามที่ส่งไปได้รับกลับคืนมาและสมบูรณ์ร้อยละ 92.85 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส-เอ็กซ์ (Statistical Package for Social Science Version X) ในการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และวิธีนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls) ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีแบบการเรียนแบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมในระดับสูง ส่วนแบบการเรียนแบบพึ่งพา แบบอิสระ และแบบแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง และแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ
2. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนแบบพึ่งพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบการเรียนแบบอื่น ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน
3. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนแบบอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบการเรียนแบบอื่น ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน
5. นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน

LEARNING STYLES OF NURSING STUDENTS  
IN PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

AN ABSTRACT

BY

THANAPORN SARIPONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the  
Master of Education degree in Higher Education  
at Srinakharinwirot University

October 1994

The purposes of this research were to investigate and compare the nursing students' learning styles in private higher education institutions. Four hundred and twenty-nine samples in the first semester of academic year 1994 were stratified random sampling. The questionnaire on the learning styles of the Grasha and Reichman Model was modified as the instrument for the study. It comprised of six learning styles : independent, avoidance, collaborative, dependent, competitive and participant. Ninety-three percent of rating scale questionnaires were returned. Arithmetic Mean, F-test and Newman-Keuls were used for data analysis.

The major findings were as follows :

1. Nursing students in private higher education institutions preferred collaborative and participant learning styles at the high level. Dependent, independent, competitive and avoidance learning styles were ranked at the moderate level.

2. The first year nursing students in private higher education institutions with different achievement level showed their preferences to the dependent learning style with significant difference at the .05 level.

3. Nursing students in private higher education institutions in the 2<sup>nd</sup> year showed insignificant difference on six learning styles.

4. Nursing students in private higher education institutions in the 3<sup>rd</sup> year showed their preferences only to the independent learning style with significant difference at the .05 level.

5. Nursing students in private higher education institutions in the 4<sup>th</sup> year showed insignificant difference on six learning styles.